

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT | ÅRGÅNG II7 | NR 7 2016

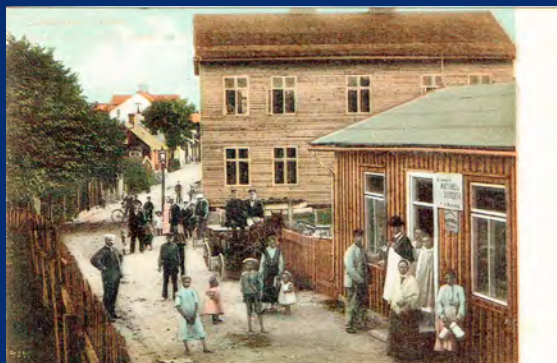
Uppdrag granskning – Tête-bêche

Reketiketter – Morokulien

All världens frimärks- länder – St. Lucia

Vykortsgalleri – Gatuwyer II

FILATELISTISK PARTNER TILL

STOCKHOLMIA 2019
29 MAY - 2 JUNE

Årets bästa julklapp köper du från PostNord

Årssats 2016

64 motiv

Text på svenska och engelska

Artikelnummer: 243200

Pris: 628 kronor

Köp Årssats 2016 som julklapp till släkt och vänner. Och till dig själv. Den specialdesignade mappen innehåller årets svenska frimärken. Här finns det uppmärksammade Pridefrimärket, miniarket Kungliga Jubileer med prinsessan Estelle, kronprinsessan Victoria, kung Carl Gustaf och drottning Silvia, Norrsken och många andra spännande teman. Omslagsbilden visar ett färgsprakande norrsken.

Årssats 2016 finns att köpa via kundservice, e-post pf.kundservice@postnord.com telefon 020-788788 (tisdag-torsdag 9-15), eller på postnord.se

postnord

Vi levererar!

AUKTION 3 DECEMBER

Scandic Anglais, Humlegårdsgatan 23, Stockholm

Korrekt bruksbegagnad paketavi
frankerad med högvalörer Kongress och Förening.
Ett av svensk filatelis mest sällsynta objekt.

Frimärkshuset
Skandinavisk
Filateli AB

Humlegårdsgatan 13
114 46 Stockholm
Tel 08-661 74 50
www.frimarkshuset.se

Filatelisten

SVENSK FILATELISTISK TIDSKRIFT

Vid medlemsfrågor/utebliven tidning,
kontakta SFF:s kansli: 0370-705 66

**Filatelisten är Sveriges Filatelist-
Förbunds medlemstidning**

Adress:

SFF-Filatelisten
Teknikringen 1A
SE-583 30 LINKÖPING

Tel: 0722-527 792

Internet & E-post:

www.sff.nu
redaktion@sff.nu

Redaktör och ansvarig utgivare:

Ulf Nilsson

Utgivningsplan 2016:

Vår: vecka: 5, 10, 15, 20

Höst: vecka: 35, 40, 45, 50

Annonspriser:

1/1 sida.....	3.680:-
1/2 sida.....	2.140:-
1/4 sida.....	1.200:-
1/8 sida.....	600:-
1/16 sida.....	350:-
Småannons.....	50:-

Annonsbokning till nästa nummer senast 23 november!

Svensk Filatelistisk Tidskrift
utkommer 2016 med 8 nummer och
trycks hos Exaktaprinting i Malmö.

Prenumeration: 580:-/år (inom Sverige)

ISSN 1100-0198

OBS! Eftertryck, helt eller delvis, tillåts inte utan utgivarens godkännande. För insänt icke beställt material, ansvaras ej. Den som sänder material till SFF-Filatelisten anses medge elektronisk publicering och lagring. Eventuell beskattning av vinster i tidskriftens tävlingar svarar pristagaren för. Citera oss gärna men ange källan.

Bästa samlarvänner!

Här kommer nu höstsäsongens tredje nummer av Filatelisten. När detta skrivs har vi precis gått över från sommartid till vintertid och höstsäsongen är i full gång med allt var det innebär av medlemsmöten, frimärks- och vykortsannonser, auktioner med mera. En riktigt god samlarhöst tillönskas alla!

Passar på att inför årets sista utgåva som utkommer den 15 december påminna om talongerna för gratis småannonser som erhölls i samband med inbetalningsavin och medlemskortet. Manus för dessa sänds till kansliet (ej till redaktionen), se mer på sidan 52.

Och som tidigare, har du som medlem en egen idé om något du vill läsa om, låt gärna oss andra få ta del av den och skriv själv ett inlägg eller artikel.

Ulf Nilsson

PS. Artiklar och läsarinlägg tas gärna emot med e-post, redaktion@sff.nu, och helst som bifogade worddokument. Observera att bilder och illustrationer (upplösning lägst 300 dpi) inte ska inkluderas i dokumentet, utan måste bifogas som egna bildfiler (tiff eller helst jpg-format). DS.

Sveriges Filatelist-Förbund, SFF, är en öppen oberoende ideell riksorganisation som har till uppgift att främja samlandet av samt organisera samlare av frimärken, vykort och övriga filatelistiska objekt.

Är du inte redan medlem? Passa då på att ta del av vårt kampanjerbjudande om att bli medlem för resten av 2016 för endast 100 kronor (ordinarie pris 520 kronor per år). Kontakta kansliet nedan.

Förbundskansli:

Kansli:	Per Bunnstad (måndagar), Therese Fornstål
Besöksadr.:	Stationsgatan 3, 3 vån
Postadress:	Box 91, 568 22 Skillingaryd
Telefon:	0370-705 66 (Öppet: Som regel 9.00-12.00)
E-post:	Medlemsfrågor och ekonomi: kansli@sff.nu
E-post:	Övriga frågor: info@sff.nu

Internet: www.sff.nu

Bankgiro: 568-1580

9

10

14

18

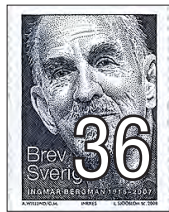
24

30

34

36

38

40

Innehåll

- 14 Peter Nordin berättar om ett annorlunda samlingsområde. Den här gången historien om Morokulien.
- 18 Uppdrag granskning. Peter Lorentzon om en av Sveriges stora och internationellt kända avarter: tête-bêche.
- 24 Vykortsgalleriet Nr: 42 – Gattuyver från förr, del II. John Fritz visar sina personliga favoriter.
- 38 Ett vykort berättar – Chokladfabriken. Hans Gunnar Eklöf om bakgrundshistorien kring företaget Cloetta.
- 44 Arne Karlsson skriver om ett försummat 200-årsjubileum av det första försöket med ångbåt i Sverige.

Dessutom

- 9 Blötläggning ett minne blott
- 35 Sökmotor för ortstämplor
- 36 Den sista frimärksgravören
- 37 Jurymän på fortbildning
- 40 Bokjungfrun vid bokmässan
- 42 Björnarnas Berlin
- 46 Gratiskataloger på internet
- 48 Nytt i bokhyllan
- 49 Föreningsnytt

I varje nummer

- 6 Ordföranden har ordet
- 8 Förbundet informerar
- 10 Klubbat på auktion
- 16 Filatelistens samlarskola
- 30 Nya nordiska utgåvor
- 34 All världens frimärksländer
- 50 Firardags
- 51 Tävling
- 52 Samlarannonser
- 53 Sammanträden
- 57 Kalendarium
- 58 Annonser

16

**Nästa nummer
kommer ut den
15 december**

Sveriges Filatelist-Förbund

Box 91
568 22 Skillingaryd
Tel 0370-705 66
www.sff.nu

Ordförande:
Bo Dahlner
Sörgårdsvägen 20, 163 52 Spånga
dahlner@duv.se

Vice ordförande:
Leif Ledmyr
Jägarstigen 71, 181 46 Lidingö
leif.ledmyr@telia.com

Christer Karlsson
Rönnbärsvägen 17, 711 33 Lindesberg

Ivan Forsgren
Äldermansvägen 36, 904 21 Umeå

Jan Palmén
Hjortstigen 4, 518 41 Sjömarken

Lars Haagen
Tollarpvägen 80, 298 94 Linderöd

Ulf Johansson
Hänick 35, 820 75 Harmånger

Revisorer:
Boris Preijde
Lilla Kyrkogatan 20, 503 35 Borås

Ingemar Glans
Hyregatan 3, 275 30 Sjöbo

Valberedning:
Erik Hultman (sammankallande)
Västgötagatan 5, 504 38 Borås

Riksföreningar:
Asiensamlarna:
Christer Svensson
Kattfotsbacken 12, 165 73 Hässelby

Bältespännarna:
Christer Wahlbom
Humlegränd 6A, 179 60 Stenhamra
<http://sff.nu/baltespannarna/>

Hembygdsfilatelisterna
Anders Bock
Runebergsgatan 3, 114 29 Stockholm
<http://sff.nu/hembygdsfilatelisterna>

Häftessamlarna:
Bo Göransson
Emil Spelares väg 4, 395 97 Läckevägen
www.haftessamlarna.se

Islandssamlarna:
Björn Söderstedt
Drottningholmsvägen 21, 112 42 Stockholm
www.islandssamlarna.se

Rysslands-Samlarna:
Christer Warfvinge
Stångholmsbacken 42, 127 40 Skärholmen
<http://sff.nu/rysslandssamlarna/>

SSPD – Sällskapet för svensk
posthistorisk dokumentation:
Leif Ruud, Malmvägen 48, 141 71 Segeltorp
www.sspd.se

Svenska Motivsamlare SMS:
Tommy Samuelsson
Romsås 113, 523 98 Hökerum
www.svenskamotivsamlare.se

Sveriges Militärpostsällskap:
Jan-Ove Brandt
Ripstigen 1, 8tr, 170 74 Solna
www.smps.se

Sveriges Variantsamlare:
Leif Jönsson
Kronetorpsgatan 52B, 3tr, 212 26 Malmö

Ordföranden har ordet

Ibland haglar nyheterna och det händer även inom filatelin. Ibland är det bra nyheter, ibland är det negativa nyheter som på olika sätt får konsekvenser för vår verksamhet: frimärkssamlandet. I Sverige finns det cirka 30 000 frimärks-samlare. Det vore bra om de var medlemmar i en förening där de kunde ta del av filatelins utveckling. En av de viktigaste uppgifterna för förbundet är att stimulera föreningarna att visa upp sig utåt och värva medlemmar till föreningarna och till förbundet.

I förra numret av Filatelisten berättade vi att Postnord tecknat ett avtal med Cartor Security Printing om produktion av svenska och danska frimärken. Två veckor senare fick vi veta att frimärken som ska produceras framöver inte kan tvättas bort från breven. De uppger att detta ska förhindra att man tvättar bort ostämplade frimärken för att senare återanvända dem. Det skälet är svårt att förstå eftersom det är postens uppgift att makulera frimärkena. Detta har man gjort sedan de första frimärkena började användas 1840 i Storbritannien och i Sverige sedan 1855.

Använda frimärken skall makuleras har jag lärt mig, och det är postens uppgift att göra detta! Frimärken som fått ortstämplar har särskilt intresserat hembygdsfilatelisterna. Frimärken med vackra stämplarna har även ett stort intresse för alla filatelisterna som samlar stämplade frimärken. Hur frimärkssamlandet kommer att se ut i framtiden efter denna information är en fråga som jag överlåter till våra medlemmar att komma med synpunkter på!

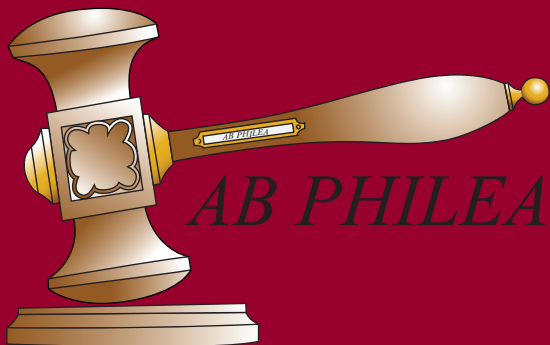
Frimärkets Dag ordnas den 18 mars 2017. Inom kort kommer det att offentliggöras vilka frimärken som då ska ges ut. Det är min förhoppning att ännu fler föreningar kommer att genomföra ett arrangemang vid Frimärkets Dag! Det är ett bra tillfälle då man med enkla medel kan organisera ett trevligt arrangemang och där berätta och informera om föreningens verksamhet.

I många föreningar deltar medlemmarna med att sälja frimärken, vykort och brev ur sina samlingar. Alla samlar verkligen inte på samma sätt: traditionell filateli, hembygdsfilateli, bältespännarfilateli och häftessamlande är olika grenar inom filatelin och vid Frimärkets Dag kan föreningens medlemmar visa upp hur bred filatelin är. Alltid är det någon som känner igen sitt eget samlande och vill ansluta sig.

I Styrelsen informerar skriver styrelsen att vi under 2017 kommer att ordna ett antal kurser, bland annat en kurs i klassificering av bandfrimärken. Jag har förstått att många medlemmar sett fram emot en sådan kurs. Vi kommer senare att beskriva anmälningsförfarandet. Om någon lokalförening vill ordna en sådan kurs går det bra att redan nu kontakta mig om detta önskemål.

Bosse

Välkommen till våra auktioner!

- Myntauktion (11) 12 nov
- Kvalitetsauktion (339) 26 nov
- Auktion i Finland (340) 3 dec
- Internationell auktion (341) 18 jan

6-8 frimärksauktioner per år.
2 myntauktioner per år.

Välkommen till kvalitetsauktionen 26 nov! Nedan ett axplock från auktionen:

AB PHILEA

Svartensgatan 6

116 20 Stockholm

Tfn 08-640 09 78

auction@philea.se

Vi har även kontor i Göteborg,
Malmö, Kalmar, Karlshamn,
Skara, Uppsala, Vindeln
och Helsingfors.

www.philea.se

Styrelsen informerar

Förbundsstyrelsen hade telefonmöte onsdagen den 19 oktober. Styrelsen konstaterade att förbundets likviditet ser bra ut.

Vid mötet fastställdes jurylistan för 2017 i enlighet med det förslag som utarbetats av utställningskommittén. Reglementet för Wallbergmedaljen uppdaterades, också detta efter förslag från utställningskommittén.

Kampanjer för medlemsvärvning diskuterades och den hundrakronorskampanj som genomförts permanentas. Kampanjen gäller nya medlemmar som under de senaste fem åren inte varit medlemmar i förbundet.

En ansökan från Jönköping om en regional frimärks- och vykortsutställning, IENECOPIA 2019, godkändes.

Lars Nordberg informerade om att Samlamera

fortsätter att utvecklas i enlighet med planerna. Omsättningen fram till september 2016 är dubbelt så stor som hela förra året.

ABB Frimärksklubb i Västerås har ansökt om anslutning till SFF vilket godkändes. Kongressen 2018 diskuterades utan att något beslut fattades.

Vidare behandlades kursverksamheten och under våren 2017 planeras flera kurser, bland annat en om klassificering av bandfrimärken. Det uppdrogs till Bo Dahlner och Christer Karlsson att göra en plan för kursernas genomförande.

Postnord har informerat om produktionsförändringar som innebär att nya frimärken i framtiden inte kommer att kunna tvättas loss från brevklipp.

Förbundet ser detta som ett allvarligt hot mot den svenska moderna filatelin. Postnord kommer att få en skriftlig information hur vi ser på den här frågan.

Slott blir huvudtema på Frimärkets Dag

Intresset för Frimärkets Dag den 18 mars nästa år är stort och det finns ännu chans att anmäla sig senast, måndag 14 november.

Två dagar före Frimärkets Dag ger Postnord ut tre nya frimärksserier och i samband med dessa kan man hitta aktiviteter som anspelar på fjärlar, slott och författare, där Per Anders Fogelström kan vara ett exempel, även om Slott är huvudtema.

Övriga aktuella frimärken är de som ges ut i januari 2017: Retro – Stringhylla, och det kommer också vara möjligt för klubbarna att sälja vissa artiklar från utgivningar 2016 såsom: Miniark Lunds universitet 350 år, häfte Hjortdjur och rulle Ute och fiskar (Ekonomibrev).

Nyheter för Frimärkets Dag 2017 är:
– Specialprodukt till alla i klubbar som medverkar på Frimärkets Dag (ett ark med två motiv av frimärken Slott, stämplat och signerat) – Broschyr ”Svensk historia på frimärken” – Slott.

Postnord kommer att skänka några vinster till klubb-lotteriet till varje klubb som deltar på Frimärkets Dag 2017:

- En mapp Skog och mark (två litografier).
- En årssats 2012.
- Ett minnesbrev Prins Eugen.
- Diverse maximikort.

Huvudsyftet med Frimärkets Dag är att öka frimärksintresset med fokus på samlandet och dagen arrangeras av SFF och SFU med Postnord som samarbetspartner.

Per Bunnstad

Arkivbild: Frimärkets Dag i Skara 2016.

Slut med tvättning och markeringar

De nya svenska och danska frimärken som ska tryckas utomlands kommer inte att kunna tvättas och olika markeringar försvinner från häften, rullar med mera.

Ändringen med ”tvättning” införs för att motverka den ökade ”återanvändningen” av frimärken där kunder tvättar frimärken och använder dem till att skicka brev.

– Som det ser ut nu kommer miniarken fortsättningsvis att tryckas på gummerat papper, som kan tvättas, upplyser Bo Overgaard-Høifeldt som är sälj- och marknadschef vid Postnord Frimärken i Sverige och Danmark.

Markeringar, cylindersiffror och kontrollnummer försvinner från häften, rullar och miniark. Det gör de för att markeringarna inte har någon produktionsmässigt värde hos Cartor/WSP.

– Båda ändringarna beror på produktionsförändringar – och som alltid följer filatelin i Danmark och Sverige frankeringen. När det sker förändringar inom produktion och posten så avspeglar sig dessa förändringar automatiskt i filatelin, noterar Bo.

Ändringarna sker när Cartor/Walsall Security Printers (WSP) övertar tryckningen av danska och svenska frimärken under 2017.

– Jag kan i dagsläget inte säga när de kommer att överta tryckningen. Detta beror på att vi först kommer att trycka allt det vi kan i vårt eget tryckeri i Kista, för att använda det material – papper, färg etcetera – vi redan har på lager. Så snart vi vet vilken utgivning som blir den första som kommer att tryckas hos Cartor/WSP, kommer vi att informera om detta, berättar Bo.

Häftessamlarna har full förståelse för beslutet

Kritiken mot beslutet är omfattande från de svenska och danska förbunden som menar att problemet är att frimärken inte blir stämplade. Riksföreningen Häftessamlarna med cirka 300 medlemmar har dock förståelse för beslutet.

– Då återbruket av ostämplade frimärken är så utbrett är förändringen högst motiverad av att företaget Postnords verksamhet ska vara lönsam. Detta kan vi definitivt inte ha några synpunkter på. Dessutom förekommer återbruket inte bara hos allmänheten utan även i korrespondensen mellan filatelister, säger Häftessamlarnas ordförande Bo Göransson, och fortsätter:

– Postnord har fått utstå mycket kritik för att vara

Postnords beslut innebär bland annat att nya utgåvor inte längre kommer att kunna blötas av.

Han beklagar de nackdelar som det innebär.

– Men samtidigt anser jag att det är helt naturligt att filatelin avspeglar den postala verkligheten vi befinner oss i.

Sedan kan ju som samlare undra om det inte varit bättre att stämpla brev och andra försändelser än att ändra gummeringen. Frimärkssamlandet går in på en ny väg men hur förändringen påverkar är lite för tidigt att säga. Vill man ha stämplade lösa frimärken i sin samling får man nog räkna med ”orderstämpling”.

Nöjet att blöta av frimärken är på väg att bli ett minne blott. Eller kommer någon finurlig person på hur man ändå kan lösa detta...

Per Bunnstad

oseriösa i sin frimärksutgivning. Vi betecknar denna förändring som mycket seriös och speglar dagens samhälle.

Han säger vidare att som filatelister är det väl inget problem att börja samla brevklipp i framtiden?

– Då kan vi också få med hela stämpeln och inte bara delar av den. Det blir ju heller ingen förändring för dem som samlar försändelser.

– Avseende förekomsten av olika markeringar på häften är det också något som ska vara motiverat av tryckningen. Om en ny leverantör använder inga/ nya markeringar, så är det bara en utveckling som vi får acceptera, säger Bo Göransson.

Ulf Nilsson

Miljonrullning på svensk auktion

Klubbat

på auktion

~ Fredrik Ydell ~

Nu har årets svenska höstauktioner kommit igång, och vi ser fram emot flera stora auktioner. En av de största har redan gått av stapeln, och det var Postiljonens. De brukar vara först ut bland de svenska auktionshusen både höst och vår. På årets höstauktion sålde de för sammanlagt 17 miljoner svenska kronor enligt ett pressutskick. Den summan blir nog svårslagen i år. Men först så beger vi oss över Atlanten och redovisar ett resultat från Amerika.

Cherrystone

Den amerikanska auktionären Cherrystone hade sin auktion den 20–21 september, och en del svenska objekt nämndes i förra numret av Filatelisten. Nu har vi resultatet från auktionen. Det var framför allt ett snyggt och charmigt skillingbrev som väckte störst intresse på denna auktion. Brevet är skickat från Luleå 13 augusti 1857 till England. Frankeringen består av en 4-skilling, en 8-skilling och en 24-skilling. I dagsläget känner vi bara till sex brev med samma frankering till England. Brevet är snyggt stämplat i Luleå med Luleås fyrkantstämpel. Brevet har varit ute på marknaden förut, bland annat när Glas-Pelles samling såldes hos Feldman april 2008. Då såldes det för 12 000 euro plus provision. Nu i USA var utropet satt till 13 000 dollar (cirka 110 000 kronor). Och lägger man sedan till provisionen så är vi uppe i runt 15 000 dollar. Nu blev brevet osålt, men såldes på efterförsäljning för 10 000 dollar inklusive provision. Alltså över 30 procent rabatt. Brevet sitter nu i en svensk guldsamling.

Ett snyggt och trevligt skillingbrev från Luleå till England såldes hos Cherrystone i USA för 10 000 dollar och finns nu återigen i en svensk samling.

Postiljonen

Postiljonen hade en frimärksfest under dagarna 30 september och 1 oktober, och sålde för sammanlagt 17 miljoner kronor. En imponerande summa. Och då var det ändå flera väldigt tunga och dyra objekt som förblev osålda, så man kunde säkert ha sålt för ytterligare någon miljon.

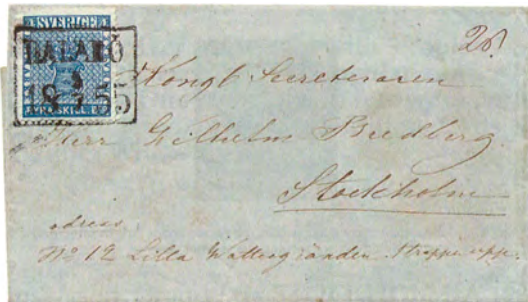
Två av de bästa och dyraste objekten från Rolf Gummessons finska samling såldes inte. Det var ostämplade fyrblock av de ovala 5 och 10 kopekmärkena i tête-bêche. Mycket ovanliga och sällsynta, med ett utrop på 60 000 euro per styck.

Däremot såldes ett brev från guvernören på Wiborgs slott 1636 till svenska drottningen Kristina för 12 000 euro. Brevet var väldigt snyggt och handstilen var utomordentligt vacker, men att betala så mycket är för mig oförståeligt. Ett alldeles för högt pris. Men troligen har jag missat något om detta brev som köparen fattat men inte jag... Annars var försäljningen bra för denna första del av Gummessonska samlingen, och redan på nästa auktion kommer ytterligare flera stora rariteter.

Postiljonen fortsatte med del 2 av den stora isländska samlingen de fick in till sin förra auktion. Även denna gång fanns det två isländska skillingbrev av de 14 kända. Dessa såldes för 90 000 respektive 22 000 euro. Det kommer även en mindre del 3 av denna isländska samling och där skall det enligt rykten finnas ytterligare ett skillingbrev. Så nu har på kort tid 5 av de 14 kända skillingbrev varit ute på marknaden.

När det gäller det svenska materialet så fanns det en hel del roliga objekt. Ett väldigt snyggt fyrskillingbrev praktstämplat med Dalarös fyrkantstämpel den 5 juli 1855 (första veckan för frimärket) såldes för 2 300 euro mot ett utrop på 1 000. Köparen var troligen en skånsk storsamlare, som ropade in brevet per telefon och säkerligen kommer att använda brevet i sin utställningssamling. Ett bra köp som passar väldigt väl i hans samling.

I förra numret nämndes ett vackert brev från Nyköping den 22 september 1856 till Finland, med frankeringen fem stycken fyrskillingar. Brevet hade utrop på 25 000 euro som kändes lite väl högt. Nu blev brevet också osålt, trots att det säkert

Postiljonen sålde detta vackra 4-skillingbrev från Dalarö för 2 300 euro. En svår stämpel på skillingbrev som bara är känd i några få exemplar.

var flera som var intresserade av det. Men utropet var lite väl högt denna gång. Hade man lagt det på till exempel 10 000 euro så vet jag i alla fall en som hade bjudit på det, och troligen hade då flera varit intresserade och slutpriset hade hamnat högre.

Ett ganska snyggt exemplar av den mycket svåra sista nyansen på 24 skilling såldes för 5 400 euro. Utropet var satt till 3 000. En ostämplad åttaskilling i d-nyansen gick upp från 5 000 till 7 400 euro. Det fanns också några väldigt trevliga klipp med två åttaskillingar, med praktstämplar Wadstena och Philipstad. Framför allt var klippet med Wadstena-stämpeln väldigt vackert och borde passa i de flesta samlingar. Slutpriset för denna blev 500 euro och det borde nog köparen vara nöjd med.

Postiljonen måste nog fått in en väldig stor samling med 12 öre vapen, för det fanns väldigt många, dels som singelobjekt och dels som flera stora poster. Förutom snyggt stämplade exemplar fanns det också flera exemplar med en del svåra tryckvarianter, och även en del svåra och trevliga brev.

Ett litet klipp med ett 12 öre vapen stämplat första dagen, den 1 juli 1858 i Kisa, kostade den nya ägaren 3 600 euro. Däremot förblev en framsida med samma valör och också stämplat första dagen, men i Stockholm, osåld. Men då var utropet så högt satt som 7 000 euro.

En av de svårare och roligare varianterna på 12 öre vapen är "utropstecknet". Framför allt är denna variant riktigt svår att hitta på snyggt brev. Under de senaste tio åren har det funnits två tre brev med denna variant, men de flesta

Ett väldigt vackert 8-skillingklipp, stämplat med Wadstenas fyrkantstämpel 1856, såldes för 500 euro hos Postiljonen.

av dessa har haft lite skavanker eller varit trasiga. Nu hos Postiljonen fanns det två brev med denna intressanta variant. Det ena brevet var ett inrikes brev stämplat i Nya Kopparberg den 26 juni 1868 till Stockholm. Brevet hade utropet 200 euro men såldes först vid 650 euro. Ett pris som nog köparen är ganska nöjd med.

Det andra brevet med "utropstecknet" var skickat till St Petersburg från Stockholm den 18 juni 1868 med båt. Frankeringen bestod av fem stycken 12 öre vapen, och de var makulerade med en bläckpenna (vilket gjordes ombord på båten).

Ett av dessa märken hade varianten "utropstecknet". Detta är troligen det enda kända brevet till utlandet med denna tryckvariant. Utropet var satt till 400 euro, men efter en häftig batalj mellan två köpare slutade priset på 1 750 euro.

Tryckvarianten "utropstecknet" på 12 öre vapen hittar man inte var dag på brev. Detta brev till Ryssland såldes för 1 750 euro hos Postiljonen. Kanske det enda brevet med "utropstecknet" till utlandet.

En annat trevligt och ovanligt 12 öre vapenbrev var ett brev stämplat med Stockholm lokalposts stjärnstämpel. Denna skulle egentligen inte användas på vanliga 12 öre vapen-frimärken utan bara på lokalpostens märken inom Stockholm. Men ibland råkade en del brev av misstag bli stämplade med stjärnstämpel ändå. Detta brev såldes nu för 700 euro.

Ett posthistoriskt intressant brev var ett brev med anteckningen ”pr Bantåg”, alltså ett brev som medföljt, i detta fall, tåglinjen från Vänersborg till Uddevalla. Märket är makulerat med ett bläckkryss, och detta gjordes troligen på tåget vid sorteringen och innan järnvägslinjen fick en egen stämpel. Just denna linje fick sin första järnvägsstämpel först 1869, om jag nu minns rätt, och därför var märket inte makulerat med denna järnvägsstämpel. Köparen gav 440 euro för brevet.

En singelfrankering med 17 öre liggande lejon i den svåra grå nyansen från Waldemarsvik till Köpenhamn den 7 juni 1869 såldes inte. Utropet var 8 000 euro, och just detta brev har varit ute på auktion ett flertal gånger de senaste åren.

I oktober 1989 köpte storsamlaren Rune Almqvist ett litet, litet rekbrev med 30 öre ringtyp på Götas auktion. Brevet var så litet att märket knappt får plats på baksidan av brevet. Brevet fick även en egen notis i Guinness rekordbok som världens minsta rekbrev. Brevet hade 1989 ett utrop på 800 kronor men det såldes först vid 26 000 kronor. Och då var det ingen som förstod hur man kunde betala ett så högt pris.

Nu fanns ett liknande brev som tycktes kunna vara detsamma som det som såldes hos Göta, men ändå inte. Storleken på brevet är samma, frankeringen är samma och avsändaren är samma, adressaten är nästan densamma men det är inte samma reknummer. Båda breven är skickade från Stockholm till Strömstad i januari 1889. Detta brev såldes nu för 410 euro, ett kanske mer lämpligt pris.

Ett systerbrev till denna fanns en gång med i Guinness rekordbok som världens minsta rekbrev. Det här rekbrevet såldes nu för 410 euro hos Postiljonen.

Avslutningsvis skall nämnas en samling med cirka 20 stycken 4-skillingbrev som hade ett utrop på 300 euro. Denna brevpост såldes först vid 4 200 euro efter att två svenska storsamlare av 4-skillingar och stämplor på 4-skillingar slagits om posten. I brevpостen fanns bland annat ett brev med den mycket svåra Marstrandstämpeln som bara är känd i några enstaka exemplar. Det var detta brev som drev upp priset ordentligt. Förutom denna stämpel fanns det även ett brev stämplat Thorshälla (inte så snyggt egentligen), och denna stämpel ser man heller inte varje dag.

Ytterligare några bra brev i denna post var Helsingborgs bågstämpel – inte helt lätt att hitta på 4-skillingbrev. Det fanns också ett brev med Malmös cirkelstämpel och ett brev med Malmös fyrkantstämpel. De två senare låter kanske inte så svåra eftersom Malmö är en sådan stor stad, men dessa är betydligt svårare att hitta än vad man tror. Jag gissar att man kan hitta ett 4-skillingbrev stämplat Malmö på auktion vart sjunde år ungefär. Köparen av posten, som kommer från Skåne, var nöjd med sitt inköp även om det blev mycket pengar. Han fick några nya objekt till sin samling.

Malmö Frammärkshandel

Den 28 oktober har Malmö Frammärkshandel sin årliga höstauction. Tyvärr så hinner vi inte få med några resultat från denna auktion i denna artikel. Men ni som vill veta hur det gick hittar resultatlistan på deras hemsida.

Som vanligt finns det en stor blandning av objekt från många olika länder. Är man till exempel intresserad av ostämplat Danska Västindien i kvartsark, så skall man absolut vara med och bjuda på auktionen. Här fanns väldigt många kvartsark till salu. Samlare av Sverige kan hitta en hel del till sina samlingar. Letar man efter snygga stämplor finns det som vanligt mycket att välja mellan. Är man ute efter lite roligare posthistoriska brev så kan man hitta en och annan godsak. De som samlar på ovanliga ortstämplor på märken har också möjlighet att komplettera sin samling. Även vykortsamlare hittar nog något som passar.

Philea och Frammärkshuset

Två auktioner som vi nu ser fram emot är Phileas stora kvalitetsauktion som går av stapeln den 26 november. Vi hoppas att det där kan dyka upp några riktiga fina saker. I förhandsreklamen visas några objekt som bådär gott inför auktionen. En annan auktion vi också ser fram emot är Frammärkshusets auktion den 3 december. De brukar alltid lyckas trolla fram några riktiga bra objekt, framför allt om man samlar posthistoria.

Solgt på vår Storauktion 196 i oktober:

35j. 30 öre i nyansse olivaktigt gulbrun.
kr. 4.920,- inkl. prov.

30BXy. 20 Aur blå I
GILDI, takket 12 3/4.
kr. 49.200,- inkl. prov.

5 kr 1889 i kvalitet 1+/01.
kr. 76.800,- inkl. prov.

1X som ubesörget, mörk lilla på meget tynt papper.
kr. 15.000,- inkl. prov.

1A. 4 Skilling grøn, takket 14x13½.
kr. 19.200,- inkl. prov.

1A. 137.5£ 1882, very fine.
kr. 18.000,- inkl. prov.

Førsta. Andra. Solgt!

NESTEN 3000 BUDGIVARE DELTAR PÅ VÅRA STORAUKTIONER

Har du något du önskar å sälja? Inlämningar till nästa Storauktion och dagliga onlineauktioner mottages fortlöpande.

SKANFIL
Sverige ab

www.skanfil.no Vilundavägen 30, 194 34 Upplands Väsby / 08-26 27 33/ [sverige@skanfil.no](mailto: sverige@skanfil.no)

Reketiketter

Del 25 – Morokulien

Idag tänkte jag börja med att se vilka intryck i rekvärlden som det kortvarigt självständiga Morokulien gjort. Men det är kanske bäst att börja med lite bakgrundshistoria om Morokulien.

Det var i radioprogrammet ”Över alla gränser” som namnet Morokulien lanserades 1959. Programmet leddes av den i Sverige legendariske Lennart Hyland och av norskan Randi Kolstad. Namnet bygger på att svenskar och norrmän ska ha det kul tillsammans. Norskans ord för kul är ju moro och sammantaget blir det då Moro-kul-i-en (roligt tillsammans), ett ganska uppfinningsrikt påhitt enligt mitt sätt att se.

Platsen för riket Morokulien valdes på gränsen mellan Sverige och Norge där man 1914 byggt ett minnesmärke av hundraårig fred folken emellan. Marken ägdes av Norges Fredslag och Svenska Freds- och skiljedomsföreningen.

Det nya riket erkändes som Nordens nya stat av såväl Sveriges statsminister Tage Erlander, som av den norske statsministern Einar Gerhardsen den 3 oktober 1959. Redan från början bestämdes det att självständigheten skulle vara i en vecka, så under en veckas tid var Morokulien ett eget litet land, med svensk-norskt postkontor.

De reketiketter som kom att användas var de för tiden vanliga typ 5. Posten hade inte hunnit trycka etiketter utan man använde otryckta etiketter som påstämplades namnet i violett färg.

Här ett brev med den provisoriska reketiketten med violett stämpel Morokulien. På frimärkets plats sitter Morokuliens eget brevmärke, utvisande Morokuliens placering i Norden.

Samarbetet mellan Sverige och Norge var totalt. Även brev med norska frimärken accepterades och tillställdes adressaten utan krav på lösen. Så här finns möjlighet att hitta den ovanliga kombinationen av ickesvenska frimärken på ett äktgånget brev med svensk reketikett.

Här ett brev från Morokuliens första dag som självständig stat. Som framgår skickades det minst 19 stycken förstadagsrek. Hur många som frankerades med norska respektive svenska märken kan vi bara spekulera om, men förmodligen existerar båda varianterna. Observera att någon posttjänsteman försökt ta ut lösen på brevet då det frankerats med utländska märken, men detta krav har strukits, förmodligen av en högre tjänsteman.

Här ett sistadagsbrev från den självständiga staten, dagen efter var postkontoret officiellt svenskt. Bredvid de svenska frimärkena finns en norsk reketikett, nu med påstämplat namn i en blågrön färg.

Det var inte bara svenska reketiketter som användes på den internationella poststationen i Morokulien. Samarbetet mellan Norge och Sverige var fullt ut, så förutom att norska märken var giltiga fanns det även norska reketiketter. Även här var man inte så väldigt noga med vilka frimärken som man frakterade med, så från Morokulien kan vi hitta den ovanliga kombinationen av en utländsk reketikett på ett brev med svenska frimärken.

Det var inte bara under självständighetsveckan som man kunde använda norska frimärken i Morokulien. Jag visar det på ett trevligt filatelistiskt brev gjort av den kände frimärkshandlaren Rolf Gummesson. Det är en trycksak som skickats med Morokuliendiligensen från Säffle till Morokulien, där brevet tilläggsfrankerats för att skickas vidare rekommenderat. Tilläggsfrankeringen är gjord med norska märken, så här har vi en intressant kombination av två länders märken på samma brev.

Jag avslutar dagens lilla "internationella" utflykt med att nedan visa ett ordinarie brev från Morokulien. Den svenska poststationen fick sig så småningom tillsänt korrekt tryckta reketiketter av arkmodellen typ 5.

Fortfarande 1968 användes arktypen av reketikett. Någon större mängd ordinarie värdepост skickades inte från Morokulien, så etiketterna fick lång livslängd, precis som hos många andra mindre poststationer.

Slutord

Idag har jag velat återuppväcka minnet av den kortlivade självständiga stat som vi under en veckas tid hade här i Norden, erkänd av såväl Sveriges som Norges regering.

Här är filatelin åter fantastisk som ger oss möjlighet att följa skeenden i världen, såväl i stort som i smått.

Har du synpunkter hör gärna av dig på: peter_rek@hotmail.com

Peter Nordin

Här har den norska reketiketten påtryckts med namn i samma violetta färg som de tidigare visade svenska etiketterna.

Åtta guld till Sverige i Taipei

Sverige noterade fina resultat vid världsutställningen Philatapei 2016 i Taipei i Taiwan som arrangerades 21–26 oktober.

Precis innan det här numret av Filatelisten gick till tryck kom resultatet från den svenske kommissarien Jan Berg om hur det gick för de svenska deltagarna.

Det blev sammanlagt fyra stora guld vilka erhöles av Richard Bodin, Jan-Olof Ljungh, Fredrik Ydell

och Jan Berg, samt totalt fyra guld till Björn Sohrne, Stefan Heijtz, Gunnar Lithén och Åke Rietz.

Allra högst poäng erhöles Richard Bodin med 97 poäng samt specialpris. Han var dessutom kandidat till Grand Prix.

Vi återkommer i nästa nummer med en utförligare rapport samt den fullständiga resultatlistan, som för övrigt finns utlagd på förbundets hemsida.

Postage & Revenue

Det är säkert så att de flesta människor associerar frimärken med ett smidigt sätt att betala portot på olika slags försändelser. Men frimärken har inte sällan haft helt annorlunda användningsområden. Det vanligaste är att de använts som kvittering på olika typer av statliga eller legala avgifter.

Samlare av frimärken från brittiska kolonier känner säkert igen beteckningen *Postage & Revenue* som förekommer på väldigt många utgåvor. *Postage* syftar naturligtvis på frimärkets postala användningsområden medan *Revenue* innebär att frimärket kan kvittera en fiskal avgift.

Frimärke från Perak utgivet 1899.

I Sverige brukar vi i fiskala eller legala sammanhang använda beteckningen stämpelmärken. Svenska myndigheter har använt stämpelmärken av olika slag sedan början av 1800-talet och användandet upphörde först på 1980-talet.

Men även vanliga svenska frimärken har i vissa sammanhang använts på samma sätt som stämpelmärken. Jag har sett internationella körkort och ID-kort där avgiften kvitterats med helt vanliga frimärken på ett postkontor.

I många länder med låga direkta skatter brukar det finnas mängder med avgifter av olika slag. Ett exempel är kvittan på till exempel hyran för en lägenhet. Kvittot blev legalt först när det var försett med ett stämpelmärke eller, i vissa fall, ett frimärke. Avgiften per kvitto brukade vara obetydlig. I Storbritannien ofta en penny men samtidigt bör man ha i minnet att det skrevs ut miljontals kvittan varje dag.

De frimärken eller stämpelmärken som användes på kvittan skulle naturligtvis makuleras och det gjorde man i allmänhet med endera av två metoder:

stämpling med firmastämpel eller genom att skriva en signatur och datum på själva märket.

Det finns många exempel på att vanliga frimärken gjorts om till stämpelmärken genom att låta övertrycka dem med ett passande ord.

Frimärke från Newfoundland som övertryckts för att användas som skattemärke på postanvisningar.

Likaledes finns det talrika förekomster av stämpelmärken som genom övertryck förvandlats till postfrimärken.

Detta stämpelmärke från Nyasaland har övertryckts för att användas som frimärke.

Här visas ett klipp från ett legalt dokument som kanske kom till användning i Singapore eftersom det är försett med ett frimärke från Straits Settlements. Frimärket har valören \$100 och det gavs ut 1903. Om man tittar noga finner vi texten POSTAGE & REVENUE.

År 1903 var 100 dollar en enorm summa pengar. Att sända ett brev kostade bara några få cent. Det är uppenbart att detta frimärke inte var avsett att användas postalt även om detta var teoretiskt möjligt.

Däremot fanns det höga avgifter på olika affärs-
transaktioner och det är i dessa sammanhang som denna högvalör kom till användning.

Stanley Gibbons värderar märket i ostämplat skick till £18 000 vilket innebär att det är en raritet av stora mått. Framärket är inte känt postalt stämplat.

Katalogen anger dock ett värde för märket som F.C. vilket innebär att det har stämplats fiskalt. Som sådant sjunker värdet till mera blygsamma £250 eller runt 3 000 kronor (dock inte just det här exemplaret som har tandningsfel till höger).

I flera brittiska kolonier gavs det ut frimärken med liknande extremt höga valörer. I stämplat skick har de alltid använts fiskalt.

Men det finns även många frimärken med betydligt lägre valörer på några pund eller dollar där en postal användning har varit möjlig. Det vanligaste är dock att även dessa frimärken använts fiskalt vilket reducerar värdet högst betydligt.

Ibland har förfalskare varit framme och lyckats avlägsna den fiskala stämpeln för att sedan applicera en falsk poststämpel och därmed mångfaldiga värdet. Många av dessa förfalskningar är mycket välgjorda och svåra att upptäcka. Här gäller det naturligtvis att märket är försett med äkthetsintyg för att undvika att man spenderar alltför mycket pengar på en förfalskning.

Det är framför allt inom det brittiska imperiet som samma typ av märken använts för både postala och fiskala syften. Det är i detta sammanhang mycket viktigt att komma ihåg att ett frimärke med fiskal stämpel endast är värt en bråkdel av värdet för ett postalt stämplat frimärke.

Christer Brunström

Var i hela världen..

Det är ganska vanligt att lösenmärken saknar landsbeteckning. Detta hänger naturligtvis samman med att denna typ av frimärken endast kom till användning inom det egna landet och på ankommande försändelser som inte var korrekt frankerade.

Även Serbien tillhör de länder som har lösenmärken utan landbeteckningen. Det här visade lösenmärket gavs ut år 1918 och avbildar en vapensköld.

Christer Brunström

Bengt Bengtsson omvald som ledamot

Bengt Bengtsson blev omvald som ledamot i FIP:s kommission för ungdomsfilateli. Därmed fortsätter Bengt i ytterligare fyra år, 2016–2020.

Det internationella förbundet FIP har haft sin kongress i Taipei och vårt europeiska förbund FEPA

hade nominerat Bengt Bengtsson som ledamot i kommissionen för ungdomsfilateli

Då det bara fanns en kandidat inför kongressen var valet av Bengt Bengtsson mer eller mindre avgjort på förhand.

UPPDRAG GRANSKNING

PETER LORENTZON

TÊTE-BÊCHE – Ett stort härligt misstag!

”Avarter, dessa glädjens blomster för botaniserande filatelister” skaldade en gång Sigurd Tullberg, ryktbar redaktör och framstående PR-man för frimärkssamlandet. En vacker och poetisk frimärksbetraktelse som passar väl in på månadens gäst i ”Uppdrag granskning”. I mitten av 1921 inträffade ett fatalt misstag inom den svenska frimärksproduktionen. Resultatet blev häpnadsväckande. Med 10 öre tête-bêche föddes en av Sveriges stora och internationellt mest kända avarter.

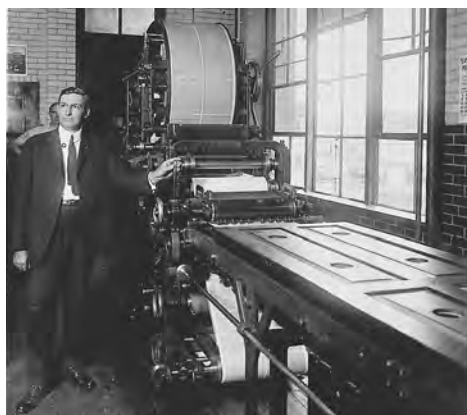
144A v3. Tête-bêche där mittmärkena har svansarna mot varandra.

Uttrycket **tête-bêche** kommer som så mycket annat från franska språket. I filatelins värld har benämningen gett namn åt två sammanhängande frimärken där det ena sitter upp och ned i förhållande till det andra. Fenomenet kan uppstå av lite olika anledningar. Om tryckformen/plåten sammanställs av lösa clichéer, kan någon hamnat upp och ned.

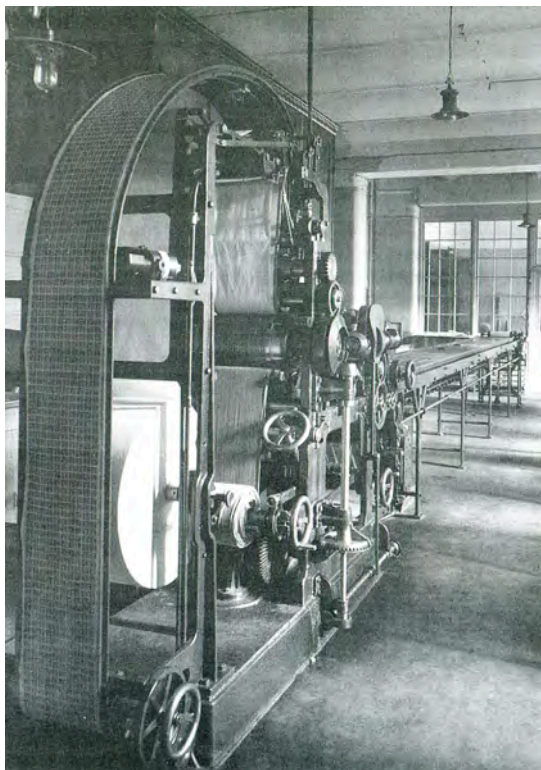
För svensk del var det en felmonterad plåt-cylinder som förorsakade de spektakulära lejonerna. Det inträffade i en turbulent tid av banbrytande teknik inom vår frimärksproduktion. För att lättare förstå hur denna jätteblunder kunde ske, återvänder vi nu till åren runt 1920.

AB Bagges sedeltryckeri hade sagt upp sina kontrakt med Postverket redan 1917 på grund av dålig lönsamhet. Man begärde kraftigt höjda ersättningar för att fortsätta, vilket inte godkändes av Generalpoststyrelsen. Man enades dock om en provisorisk förlängning av kontrakten till utgången av 1919. Postverkets eget tryckeri bildades i december med uppdrag att börja producera frimärken från 1920 års början.

I **mars 1919** beställde Postverket en ny tryckpress från Amerika. Maskinen hade en kapacitet på 265 000 märken i timmen, vilket var betydligt mer än vad Bagges koppartryckspressar mäktat med totalt. När maskinens skötsel dessutom fordrade mindre personal fanns stora besparningar att vänta.

*Benjamin Stickney framför tryckpressen 1920.
Källa: U.S. Library of Congress.*

Stickneypressen i Centralposthuset i Stockholm.

Den nya tryckpressen var konstruerad av amerikanen Benjamin R Stickney. Maskinen var en kombinerad rotationspress och gummeringsmaskin med anordningar för elektrisk torkning vid en temperatur av 80-90 grader. Tidigare hade frimärken endast tryckts i kartor från plana tryckplåtar/formar.

Ingenjör Stickneys geniala idé var att böja två i plant tillstånd präglade plåtar runt en cylinder. När de två bockade plåthälvorna fogats ihop till en

144A v2. Tête-bêche med huvudena mot varandra.

cylindrisk tryckform blev det nu möjligt att trycka frimärken på löpande band, så kallade bandmärken. En cirka 28 cm bred rulle med cirka 4-5000 meter papper sattes in i pressen. Tryckningen gjordes på en pappersbana där dess fuktning, cylinderns rentorkning, infärgning, tryckning, torkning, gummering och upprullning på vals, utfördes automatiskt.

Installationen av den nya ståltryckspressen blev problematisk, mycket beroende på att monteringsanvisningar saknades vid leveransen. Även krångel runt infärgning och gummering vållade postens verkstad stora bekymmer. Ingenjör Stickney och en montör tillkallades. Efter knappt två månader återvände herrarna till USA efter avklarad montering och maskininstruktion.

Tryckmaterialet till de första märkena hade tillverkats i Ottawa. Tanken var att slippa bekymret med tillverkning av tryckmedier för att snabbare komma igång med produktionen. Fortsättningsvis skulle dock stansar, matriser och plåtar tillverkas på frimärkstryckeriet i Stockholm. Ståtplåtarna som användes, hade levererats från Fagersta Bruks AB. Frimärksbilderna präglades in på två plana stålplattor där vardera plattan bestod av 10 x 17 frimärksbilder. Därefter bockades dessa till halvcylindrisk form enligt bilden nedan. De två cylinderhalvorna sammanfogades över en formcylinder för att slutligen placeras in i pressen.

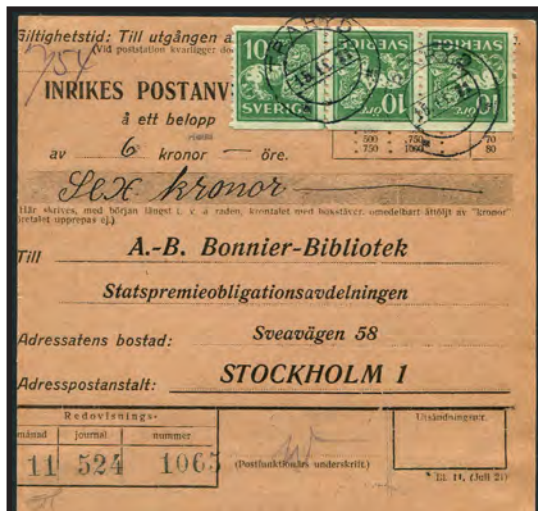
Plåten bockas till en halvcylinder.

Tryckcylinder.

Plåtskarvlinje mellan cylinderhalvorna.

Postanvisningar från september och november 1921 med huvuden och svansar i tête-bêche-ställning.

Plåtskarvlinje. Halvcylindrarna gick inte att sammanfoga helt tätt. En springa uppstod, vilken liksom alla fördjupningar i plåten upptog färg från färgvalsen. Utseendet hos den tryckta linjen kan variera, från ett smalt och svagt streck till en grov och färgblödande grön balk.

Under en tryckning våren 1921 inträffade det som inte fick hända. När tryckcylindern till 10 öre lejon monterades blev ena cylinderhalvan av misstag vänd upp och ned. Följden blev att frimärkena på var sida om plåtskarvarna hamnade i tête-bêche-ställning. Intill ena skarven kom lejonens huvuden att stå i ett omvänt förhållande till varandra. Kring den andra skarven kom svansarna i motsvarande upp- och ned-förhållande.

Upptäckten. Första gången svenska tête-bêche omnämns är i Svensk Filatelistisk Tidskrift från januari 1922. Harry Wennberg uppskattade då upplagan till cirka 15 000 exemplar. Ett stort antal gick dock "upp i rök" när de delades. Från att ena stunden varit en raritet blev de i tudelat till-

stånd hastigt och lustigt två vanliga och ganska ointressanta frimärken. Begärda priser för dessa nya avarter varierade mellan 10–25 kronor, vilket i dagens penningvärde motsvarar mellan 250 och 625 kronor. Anmärkningsvärt låga priser, vilket kan förklaras av en viss försiktighet hos samlarna, innan man visste mer om upplagor och förekomst.

I Filatelistiska meddelanden från 1925 står att läsa: "Obs! Då dessa "tête-bêcher" upptäcktes, förmodades att en rätt stor upplaga utkommit, men kan nu med säkerhet fastställas, att de tillvaratagna exemplaren utgöra högst 150 ostämplade och 50 stämplade av vardera typen".

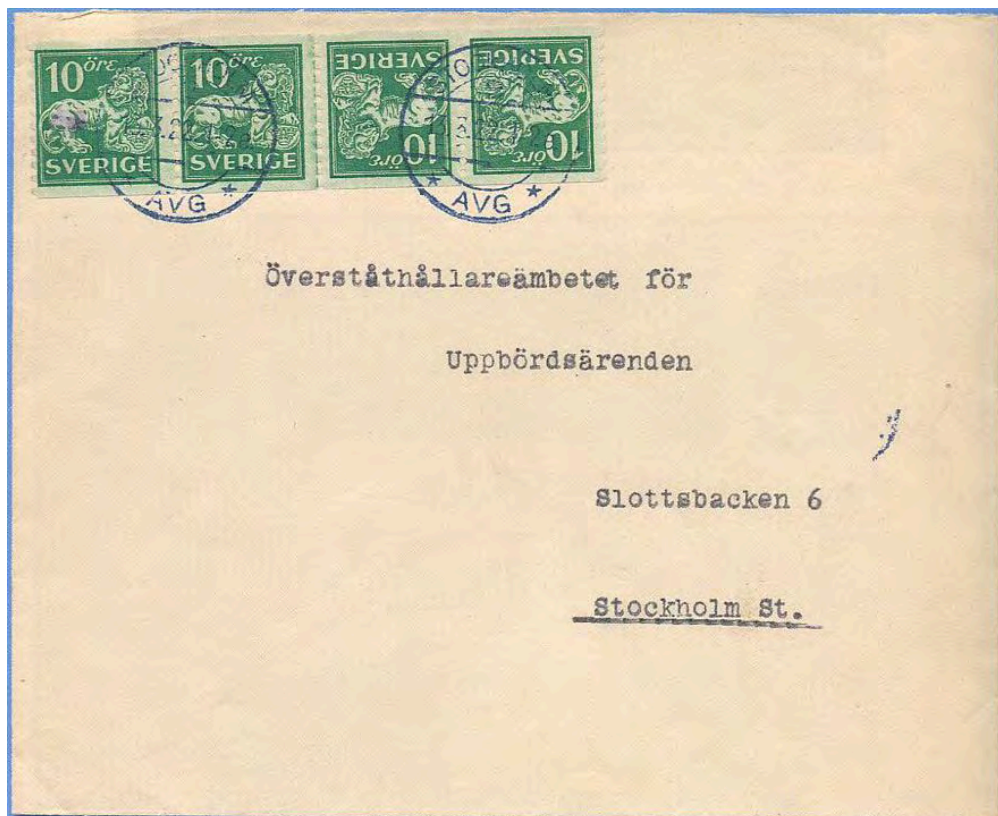
Intressant information som så vitt jag känner till är de enda konkreta siffrorna som redovisats för avarten. Det finns ingen anledning att betvivla uppgiften med tanke på dess initierade källa och närhet i tid. Numer finns exemplar av tête-bêche med på de flesta större svenska frimärksauktioner med självaktning. Försändelser med tête-bêche är sällsynta och förekommer företrädesvis på inrikes

Tête-bêche. En raritet i odelat skick...

blir i tudelat tillstånd två vanliga enkla märken.

Ett fåtal brev med tête-bêche är kända. Bild: Frimärkshuset Skandinavisk Filateli.

postanvisningar eller paketadresskort tiden juni–december 1921. Priserna på dessa försändelser har, märkligt nog, fallit de sista decennierna.

Auktionsresultaten i våra dagar ligger ofta runt 10-15 000 kronor vilket är nästan en halvering mot för 20-25 år sedan. Med tanke på att antalet kända försändelser är så få, måste dagens priser betraktas som både attraktiva och överkomliga för frimärksklenoder av den här kalibern. Prisfallen gäller dock inte de fåtal brev som är kända och som är stora rariteter.

Se upp med förfalskningar. När det handlar om sällsynta och dyrbara objekt brukar tyvärr förfalskningar och manipulerade objekt dyka upp på marknaden. De är särskilt farliga på nätet, där de i välgjort skick kan vara svåra att avslöja. Saknas attest kan en försäkran om returrätt vara nödvändig. Kunskap är också ett effektivt vaccin mot fusk. För våra tête-bêcher finns det några viktiga saker att tänka på:

Plåtskarvlinje. Den färgade linjen som tidigare beskrivits måste finnas mellan märkena.

Falsa tête-bêcher. Saknade plåtskarvlinjer och fel papper, annars farligt välgjorda.

Klipp med falsk tète-bêche.

Snitt i tandningen.

B-papper. Tète-bêche förekommer enbart på B-papper som kännetecknas som ett mjukt, poröst papper med filtartad konsistens. Här saknas också viramarkeringen (små vita regelbundna punkter) när man granskar märkenas marginaler mot ljuset.

KPV. Del av vattenmärket KPV (KUNGL POSTVERKET) kan förekomma, dock sällsynt.

Kontrollera tandningen mellan märkena så att ingen fog eller snitt efter skalpell kan finnas. Eventuell papperspåläggning kan upptäckas vid genomlysning. Perforationshålen bör till övervägande del vara runda.

Det spontana intrycket av ovanstående bild är ett genuint tète-bêche-par med plåtskarvlinje. En närmare kontroll avslöjar något helt annat.

En diskret snittyta mellan de två aktuella märkena röjer en sofistikerad förfalskning. Ett par har utökats med ett löst märke så att tète-bêche uppstår. Den perfekta anpassningen mellan de aktuella märkenas tänder kan lätt vilseleda en euforisk betraktare.

Ett vattenbaserat klistre har sedan tillförts för att förhindra glipor i tandraden. En till synes äkta normalstämpel har till sist fullbordat manipulationen. Bedrägligt naturtrogen men lyckligtvis avslöjad genom snittet i tandraden och i viss mån av de oregelbundna perforationshålen.

Epilog. När denna händelse inträffade 1921 hade postverkets tryckeri varit i gång under drygt ett år. En i sammanhanget mycket kort tid, vilken också bör vara förklaringen till hur detta kunde hända. Brist på rutin och erfarenhet banade väg för ett förbiseende som fick stora konsekvenser. Cylinderhalvornas felmontering skapade en avart som får det mesta i variantväg att blekna i jämförelse. En miss som vi frimärkssamlare är mycket glada för idag.

Peter Lorentzon

Källor & litteratur

Sveriges Frimärken och helsaker. Sverige-Katalogen 1985–86

Våra Svenska Francotecken SFT nr 1 1922

Filatelistiska meddelanden 1925

Sigurd Tullberg – Nordisk Filateli fyller 75 år av Morten Persson

Nordisk filateli nr 2 201

Postens frimärkstryckeri under 75 år – Sven-Rune Johansson

Meddelande från postmuseum 11 – Svenska Postverkets frimärkstillverkning och frimärken 1920–28

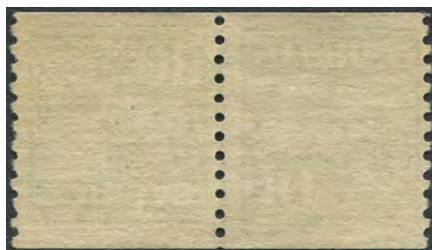
Handbok över Sveriges frimärken 1920–24 – Harry Wennberg

Tète-bêche = Nationalencyklopedin

K A Norsten

Brev med tète-bêche – från FH's katalog kvalitetsauktion 133

Bilder, material och forskning – P Lorentzon

Äkta tète-bêche med plåtskarvlinje på B-papper. Ovikt och intakt perforering med runda hål är bra tecken.

International stamp auctions
ENGERSfrimerker

Klundbyvn. 103, N-2836 Biri, Norway. Tel.: 61 18 15 55. Telefax: 61 18 17 37. e-mail: post@engers-frimerker.no

DIN PARTNER VED KJØP OG SALG

Tilslag 5.250
(utrop 1.500)

Tilslag 12.000 (utrop 8.000)

St. vm. Tilslag 11.000
(utrop 2.000)

Ex. lot. Tilslag 27.000 (utrop 10.000)

Tilslag 10.500
(utrop 6.000)

Glimrende resultater under auksjonen 14.-15. oktober

Interessen var spesielt sterk for store samlinger, norske og utenlandske, posthistorie og klassisk kvalitetsmateriale. Et høyt antall budgivere, lokalt og internasjonalt, bidro til det svært gode resultatet.

Vi har allerede mottatt en stor spesialsamling Norge med mange sjeldenheter til vårens internasjonale auksjon. Denne avholdes 17.- 18. mars 2017 i Oslo. **Materiale tas imot kontinuerlig. Siste frist for innlevering er 31. desember 2016.**

Vi besøker store deler av Sverige med bil 2. – 7. desember for å ta imot materiale.

Salg i Norge er fritatt for merverdiavgift

Be om gratis katalog eller les den online på vår internetside

www.engers-frimerker.no

Der finner De detaljert informasjon til kjøpere og selgere, prislister, årsprogram, siste auksjonskatalog mm.

VYKORTSGALLERIET Nr: 42

Av John Fritz

I detta nummer av vykortsgalleriet tänker jag fortsätta med kort som visar gatuvyer i städer och tätorter. Som jag nämnde i förra numret så fullkomligt exploderade det med verksamheter och nya etableringar kring den senare delen av 1800-talet.

Nya verksamheter såg dagens ljus i tätorter och mindre städer; sådant som ibland redan hade funnits i de större städerna dök nu upp även i mindre samhällen.

När den andra stora järnvägsutbyggnaden i Sverige tog fart kring förra sekelskiftet bildades små samhällen utefter järnvägslinjerna där det tidigare bara hade funnits några gårdar. Dessa orter fick ofta både postkontor och bankkontor, dessutom affärer, hotell och matserveringar.

Handelsresande tog över där tidigare gårdfarihandlare hade dragit fram, och dessa hade ett helt annat och större utbud av varor, som sedan kunde levereras med järnvägens hjälp.

Detta i sin tur gjorde att olika typer av affärsverksamheter sköt upp som svampar ur jorden, och all verksamhet skulle synas för allmänheten, oftast via vackert tillverkade skyltar eller stora målade

reklamtexter på husfasader och gavlar.

Allt detta sammantaget gör att de tidiga vykorterna kan uppvisa en miljö som nu till stor del har försvunnit, men som vi deltagare fortfarande kan njuta av.

Dessutom har utvecklingen av samhällsinstitutioner och serviceinrättningar av olika slag raskt börjat gå bakåt; på 50-talet hade vartenda litet samhälle ett café eller två, en cykelverkstad, ett bageri, en skomakare, ett pensionat, en biograf med mera med mera.

Nu börjar sådant försvinna även i större städer till förmån för stora varuhus och köpcentra. Även 70- och 80-talens video- och DVD-butiker börjar nu försvinna, eftersom det mesta nu går att se eller ladda ner på nätet.

Vojne, Vojne som Povel Ramel en gång uttryckte sig, jag är måhända en nostalgiker men visst var det mycket som var finare och vackrare förr, men som tur är kan man som samlare fortfarande njuta av det gamla och vackra.

Och därmed tar vi oss en titt på detta galleri och dess av mig utvalda pärlor.

Gruss Aus John

e-mail: grafzeppelin17@hotmail.com

Jag inleder detta galleri med ett nyligen inköpt kort. Det blev ganska dyrt men det är av fin kvalitet och har ett motiv som verkligen tilltalar mig. Drottninggatan i Boden i vinterskrud cirka 1910 och flera skidåkande personer på gatan. Ett urmakeri och längre ner utefter gatan en cigarr- och pappershandel. Men det mest intressanta är biografen i förgrunden som utöver flera skyltar även har affischer uppsatta. Ett riktigt kanonkort i genren stads- och gatumotiv.

Jag håller mig i Norrland även med mina nästa tre kort, och vi förflyttar oss till Karungi Stationssamhälle år 1915. Karungi är en liten by i Haparanda kommun med några hundra invånare. Byn fick sin stora betydelse under första världskriget då det i stort sett var den enda handelsförbindelsen mellan öst och väst. Kortet visar en del av alla de tillfälliga baracker som då uppfördes, handelshus, diversehandel liksom en tillfällig filial till Stockholms handelsbank.

Detta vackert kolorerade vykort visar en översikt av centrala Kiruna i slutet av 1930-talet. Den dominerande byggnaden är Folkets Hus, som också inrymmer ett café. Bilden är tagen en vacker sommar dag, och på andra sidan sjön syns det väldiga LKAB:s område. Gruvan är världens största och modernaste underjordiska järnmalmgruva med en malmkropp som beräknas räcka ytterligare i många år.

Östersund, centralorten i Jämtland, en vinterdag under 1940-talet. Stortorget med livligt folkliv och kommers, förmodligen är det torgdag. Minst två tidnings- och fruktiosker står på torget och på den ena byggnaden sitter en jätteskylt ESSO BENSIN. I bakgrunden syns Frösön som har en hel del av Östersunds bebyggelse. Bortsett från kort från Norrland utgör dessa vintermotiv bara några procent av alla vykortsmotiv.

Vi förflyttar oss nu till södra Sverige och ett kort från centrala Helsingborg, och cirka 1915. Helsingborgs Herr-Skrädderi som dessutom har en skylt med texten "Färdiga Kläder". På andra våningen skyltar man om pianoförsäljning. Även detta kort är en vinterbild, något som inte förekommer så ofta på Helsingborgskort.

Nu lämnar vi vintern och njuter av detta fina sommarkort från Katrineholm. Köpmangatan som denna dag 1944 sjuder av liv, inte en enda bil, det är ju fortfarande krig, men ett flertal cyklister och mammor med barnvagnar. Guldsmed, modebutiker och matvaruaffär och en springschas på cykel som håller på att somna i kortets högerkant.

Nu är det 1954 och ett kort från Gravarne, som sedan 1963 heter Kungshamn. Bilden visar det lilla torget som enligt väggskyltarna har två olika hus med ordet Konsum på, men det är väl troligt att det är samma butik som bara är inrymd i två lokaler. Jag har ett personligt minne av butiken till höger. Sommaren 1954 var vi på tältsemester i Gravarne och eftersom jag fyller år mitt i juli så köpte min mor en leksaksbåt till mig som fanns i just det fönstret, som present.

Ännu ett Helsingborgskort, 1950-talet och en bild från Industrigatan och Kaffeboden. Mycket reklam för Zoegas kaffe, men det mest märkvärdiga är att Kaffeboden också säljer kläder, glas och porslin. Cykelverkstad på gården och en fiskaffär som granne.

Nästa kort kommer från småländska Ljungby, ett 30-talskort med motiv från Storgatan. Några underbara gamla bilar utanför den i bilden dominerande affären, dåtidens stora skotillverkare och försäljare, Oscaria, med som mest över 200 butiker i landet.

Även nästa kort visar en gata i Småland, nämligen Storgatan i Hultsfred. 1940-tal och en sommar-dag. En bil står parkerad utanför bensinmacken i skuggan av ett träd och tvärsöver gatan ligger Anderssons färg- och tapet-affär. Längre ner utefter gatan skyltar Hotellet som ligger nedanför macken.

Åter till Skåne och till Höganäs, och ett trevligt 1920-talskort. Ett kort som avbildar Apoteket, och med en väntande hästdroska utanför. Ett märkligt kort där det är löv på träden, men snö både på taken och på marken, och ändå är det Sydsverige.

Vi tar ett kort till från Höganäs, och året är 1950. Här är det mer en affärgata som utöver en gående man och några cyklister är helt tom. Men gott om butiker, cigarraffär, plåtslageri, speceri- och diverseaffär och en kött- och charkuteriaffär.

Interiörkort är alltid trevliga, och detta från "Tysta Marie" är ett sådant. Strax bredvid nuvarande Knutpunkten i Helsingborg ligger detta vackra hus som inhyste pensionat, matsal, café och läsesalong. Kortet som är från 1904 visar vilken praktfull inredning detta gamla 1800-talshus hade.

Ett par år yngre är detta vackra färgkort från Uppsala med motiv från Vaksalagatan. Någon biltrafik syns inte i bilden men däremot en spårvagn som har hela gatan för sig själv. En stor mängd gående människor utanför ett antal rikt skyltande affärer, bland annat kappaffär och urmakeri.

Skolgossen Willmer Persson fick detta kort av sin äldre bror Karl omkring åren 1906–10. Ett underbart motiv från Markaryd i Småland, ytterligare en gatubild utan någon trafik. Fem smågrabbar leker mitt i gatan, bland annat med ett tunnband, något som var vanligt förr. Till höger en järnaffär och mittemot ett urmakeri.

Vad Hilda Lindqvist tillhandahöll för varor framgår inte av skylten, men visst är det ett underbart kort. 1920-tal och en bild från Landskrona och Norregatan vid Egnahem. Bilen med registreringsnummer M 3650 är av cabriolettyp av ett för mig okänt märke, men fin är den och var förmodligen ännu exklusivare då.

Kolorerade kort från förra sekelskiftet är alltid något extra, under förutsättning att de är skickligt kolorerade vilket inte alltid var fallet. Detta kort från Stensögatan i Kalmar är dock riktigt bra, före 1905 och med ett rikt folkliv på gatan. Den enda affären på bilden är P.A. Mattsens matvaru- och delikatess-affär, och troligen är det ägaren själv som står på trappan med tummarna innanför förklädet.

Avslutar detta galleri med ett kort från år 1902 och Drottninggatan i Uddevalla. Som vanligt vid den här tiden ingen eller ringa gatutrafik (det var en underbar tid) men en hel del människor som poserar för fotografen. Kvinnor i olika åldrar i sina fina kläder, men så står dom ju också utanför skradderiet. Och med denna bild så var det slut med gatuvyer och jag återkommer med ett annat tema i nästa nummer.

Drottninggatan från norr, Uddevalla. Hjertlig gratulation på födelsedagen och hälsningar till Maria från Mattsén

Nya frimärksutgåvor från Norden

Perioden 10 november – 14 december

Sverige 10 november

Jul 2016 – Tomtegröt

Ett märke i valören inrikes brev. Utges i rulle med märken och ett motiv. Förlaga: Harald Wiberg. Formgivare: Eva Wilsson. Tryck: Offset.

Jul 2016 – Tomtar

Fem märken i valören inrikes julpost. Utges i häfte med tio märken och fem motiv. Förlagor: Harald Wiberg. Formgivare: Eva Wilsson. Tryck: Offset.

Norrskén

Fem märken i valören 13 kronor. Utges i häfte med tio märken och fem motiv. Förlagor: Göran Strand. Formgivare: Gustav Mårtensson. Tryck: Offset.

Sverige forts.

Lunds universitet 350 år

Två märken i valören 13 kronor. Utges i miniark med två motiv. Förlagor: Kenneth Ruona, Petra Francke, Gunnar Menander och Gustav Mårtensson. Formgivare: Gustav Mårtensson. Gravör: Lars Sjööblom. Tryck: Ståltryck och offset.

Hjortdjur

Fem märken i valören inrikes brev. Utges i häfte med tio märken och fem motiv. Förlagor: Thorsten Milse/TT, Tore Hagman, Peter Cairus/Nature Picture Library, Torbjörn Arvidsson/Matton Subscription och Stefan Örtenblad/Johnér. Formgivare: Daniel Bjugård. Tryck: Offset.

Norge 11 november

Tor Jonsson 100 år och Johan Sverdrup 200 år

Två märken i valörerna 20 och 30 kronor. Utges i ark om 50 märken. Design och gravyr: Sverre Morken. Tryck: Ståltryck och offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 400 000 av vardera märket. NK 1946-47.

Julfrimärken

Två märken i valören A inland. Utges i häfte med tio märken och två motiv. Tryck: Offset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 3,38 miljoner av vardera märket. NK 1948-49. Bilder på motiven var inte tillgängliga vid pressläggningen.

Det kommer inga frimärksnyheter från Danmark, Färöarna, Grönland eller Island under den aktuella perioden.

Finland 10 november

Spring min ren

Ett märke i valören 1 klass. Design: Sari Airola. Tryck: 4/1 weboffset plus UV-lack hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 35 miljoner märken.

Röd stuga

Ett märke i valören 1 klass. Design: Paula Salviander. Tryck: 4/1 weboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: En miljon märken.

Flickan och ekorren

Ett märke i valören 0,90 euro. Design: Sini Ezer. Tryck: 4/1 weboffset plus UV-lack hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 4,5 miljoner märken.

Fattiggubbtraditionen

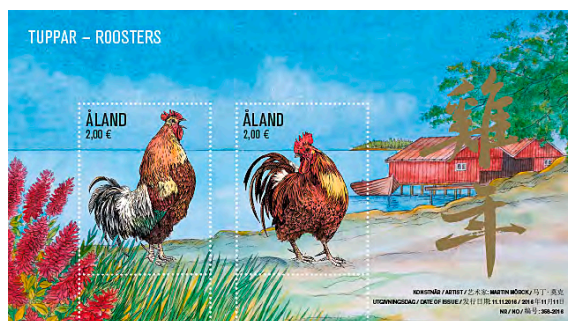
Six märken i valören 1 klass. Design: Anssi Käähärä. Tryck: 4/1 weboffset hos Joh. Enschedé Security Print, Nederländerna. Upplaga: 130 000 häften.

Åland 11 november

Tuppar

Två märken i valören 2 euro. Utges i miniatyrark. Design: Martin Mörck. Tryck: Offset plus PMS guld hos Cartor Security Printing, Frankrike. Upplaga: 85 000 ark.

Grønland under Anden Verdenskrig – ny serie

Af Pertti Frandsen, frimærkechef

Det er med stor glæde, vi nu lancerer denne nye serie, som afdækker et stykke historie, der endnu ikke er blevet fortalt på frimærke: Grønland under Anden Verdenskrig – set med grønlandernes øjne.

Serien er planlagt til ti frimærker i kombineret offset og lasergravure - og planlægges afrundet i 2020, som er 75-året for afslutningen af Anden Verdenskrig.

Serien påbegyndes med tre frimærker, som blev udgivet den 17. oktober. I frimærkemotiverne indgår fotos fra krigstiden. Dele af frimærkerne er derved fotografiske gengivelser fra dengang, imens de håndtegnede dele af frimærkerne er kunstnerens eget udtryk, som hun har tilføjet motiverne. Kunstneren bag motiverne er Naja Rosing-Asvid, som blandt andet har skabt serien „Arkitektur i Grønland“ fra 2015. Norske Martin Mörrck er manden bag gravuren på samtlige ti frimærker.

Tidligt i Anden Verdenskrig, da Danmark den 9. april 1940 blev besat af Nazityskland, blev Grønland isoleret fra Danmark. Det betød, at de ellers faste vareforsyninger fra Danmark udeblev. Resten af verdenskrigen frem til 1945 modtog grønlanderne derfor deres vareforsyninger fra USA og Canada, og betalte herfor ved at sælge kryolit, samt ved torskefiskeri.

Anden Verdenskrig ændrede også Grønland. Det skete gradvist, blandt andet med anlæggelse af landets første flyvepladser, indførsel af nye og „eksotiske“ varer, samt varerationering. Desuden var der i Østgrønland få deciderede krigshandlinger med ildkamp ansigt til ansigt.

Grønlanderne havde indtil 1940 levet meget isoleret fra omverdenen. Den danske regering, der regerede Grønland som en koloni, havde været overbevist om, at samfundet ville blive udnyttet og måske udryddet, hvis grænserne var åbne for hele verden. Nu åbnede krigen på mange måder Grønland for omverdenen og medførte nogle ændrede politiske forhold, samt en anden nyhedsformidling, end den man havde været vant til.

I slutningen af Anden Verdenskrig var Grønland blevet en vigtig mellemstation for de allieredes flytransporter fra USA og England. I efterkrigstiden udviklede USA derfor stor geopolitisk interesse for Grønland, en interesse som varer ved den dag i dag.

Det er mit håb, at denne frimærkeserie vil afdække facetter af Grønlands historie, som ikke mange læsere og samlere har været klar over, samt bidrage til historiefortællingen om Grønland generelt.

01100592

Grønland under 2. verdenskrig I/1
Landsråd samles
Vælør: DKK 0,25
Udgivelsesdag: 17. oktober 2016
20 mærker pr. ark
Ydre mål: 57,68 mm x 33,44 mm

Format: Dobbelt F – stående
Motiv: Naja Rosing-Asvid
Gravure: Martin Mörrck
Trykmetode: Kombination, dvs. intaglio (lasergravure) og offset
Papir: Swiss Stamp Paper

01100593

Grønland under 2. verdenskrig I/2
Petroleum til folket
Vælør: DKK 36,00

01100594

Grønland under 2. verdenskrig I/3
Nye varer
Vælør: DKK 36,50

01303076

Souvenirmappe
Grønland under 2. verdenskrig I
Vælør: DKK 72,75

stamps.gl
facebook.com/stamps.gl

POST Greenland · FILATELIA
Postboks 121 · 3913 Tasiilaq
Grønland · Tlf. +45 7026 0550
E-mail: stamps@telepost.gl

All världens frimärksländer

St. Lucia

Det finns många teorier om när de första européerna kom till ön St. Lucia i Västindien. På ett frimärke från 1902 firar St. Lucia 400-årsminnet av Columbus' upptäckt av ön men förmodligen hade den besökts av andra sjöfarare några år tidigare. Då beboddes ön av karibindianer.

Ön har ett vulkaniskt ursprung och ett tropiskt klimat. Tyvärr har mycket av den ursprungliga regnskogen avverkats. Här hittar man St. Lucia-amasonen, en papegoja som är endemisk för ön. Den var kraftigt utrotningshotad när den år 1979 blev nationalfågel.

St. Lucia Parrot tillsammans med kungligheter.

St. Lucia har flera naturliga hamnplatser och ön är dessutom mycket bördig. Både Frankrike och England har under årens lopp gjort anspråk på ön. Faktum är att den bytte ägare minst 14 gånger från 1600-talet tills St. Lucia blev en brittisk koloni år 1814.

På St. Lucia odlades socker, och slavar från Afrika importerades som billig arbetskraft. Detta medförde att ett antal europeiska jordägare blev enormt förmögna. Koloniseringen av ön ledde också till att karibindianerna utrotades.

Med tiden kom odlingen av sockerrör att minska. I stället började man framgångsrikt odla bananer, mango och andra frukter. Under senare delen av 1900-talet etablerades en del industrier på ön men numera är det turistindustrin som helt dominerar St. Lucias ekonomi.

St. Lucia blev en självständig stat år 1979 men banden med den forna kolonialmakten är fortfarande starka. Drottning Elizabeth II är regent även i St. Lucia.

St. Lucia inledde sin frimärksbana år 1860 med tre olika frimärken. Valörerna var 1 penny röd, 4 pence blå och 6 pence grön. Intressant nog saknar frimärkena valörbeteckning och det var färgen som avgjorde valören. På detta sätt kunde man reducera tryckkostnaderna betydligt eftersom det endast behövdes en tryckplåt. Denna metod användes fram till 1881 då man började övertrycka märkena med en valör-siffra. Dessförinnan måste systemet ha skapat stora problem för postpersonalen eftersom färgerna genomgick vissa förändringar.

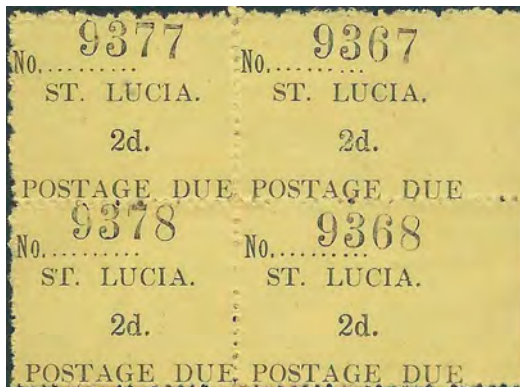
Fram till 1936 dominerade brittiska monarker helt på St. Lucias frimärksutgivning. Enda undantaget var det ovan nämnda jubileumsfrimärket från 1902. År 1936 kom en praktfull bruksserie från 1/2 till 10 shillings med olika vyer från St. Lucia. På serien visades bland mycket annat ett vackert vattenfall.

Ventine Falls.

St. Lucias vapen.

I de bruksserier som kom åren 1949 och 1953 valde man åter att avbilda monarken på lågvalörerna och St. Lucias vapen på de högre valörerna.

I motsats till de flesta andra områden i Västindien har St. Lucia haft en tämligen restriktiv frimärkspolitisk vilket det kan vara värt att notera.

Många brittiska kolonier har gett ut lösenmärken och så även St. Lucia. Den första utgåvan från 1930 trycktes lokalt av Government Printing Office och de två märkena är mycket enkelt utformade vilket framgår av illustrationen överst i nästa spalt. Det är en utgåva vars två valörer uppvisar ett stort antal större och mindre varianter.

Enligt AB Phileas förteckning över världens frimärksområden har St. Lucia sedan starten år 1860

gett ut 1 583 frimärken och 73 block vilket nog får anses vara tämligen rimligt. Det är ett område som kan rekommenderas och då speciellt tiden som brittisk koloni.

Christer Brunström

Faktaupplysningar

Statsskick: monarki
Befolkning: 185 000
Huvudstad: Castries
Språk: engelska, kreol
Valuta: dollar (EC\$) = 100 cents (ca SEK 3.50)
Filateliservice: Philatelic Bureau, General Post Office, Bridge Street, Castries, St. Lucia

Sökmotorn för ortstämplor har kompletterats

På Samlamera finns en ortdatabas där man kan söka ortnamn utifrån en stämpel som inte är fullt läsbar.

Vi har nu kompletterat registret med gammalstavning av alla svenska ortsnamn. Det finns nu lite över 6 500 ortsnamn.

Under fliken hjälp/information kan du läsa mer om hur du söker i registret.

Saknar du någon ort hör av dig.

Hans-Ove Aldenbrink
E-post: info@jkppf.se

Den sista frimärksgravören

Nostalgia är en månadstidskrift som återger ord och bild kring en värld som redan försvunnit eller är på väg att glida ifrån oss. I nummer 10 2016 ägnas fyra sidor åt frimärksgravör Lars Sjööblom med artikelrubrik "Den sista frimärksgravören".

I artikelns inledning konstateras bland annat: "Nu tackar Postens prisbelönta frimärksgravör Lars Sjööblom för sig och gömmer gravörstickeln i minnenas silverskrin. Det graverade frimärket är snart ett minne blott. Modern teknik har tagit över ännu en konstart."

I samband med fusionen med Danmark i Postnord lämnade jag efter 33 år företaget som den sista gravören, konstaterar Lars Sjööblom.

Just fusionen mellan svensk och dansk post har granskats och kritiserats av många svenska tidningar. I Danmark minskar brevmängden mer än

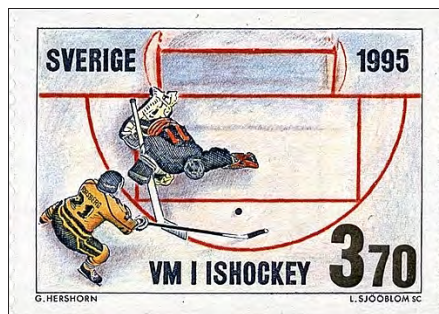
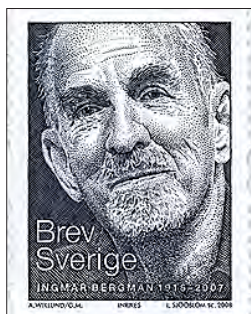
i Sverige och svensk press ifrågasätter samgåendet med ett land som inte vill skicka brev.

Lars får i artikeln frågan om vilket märke han som gravör sätter högst bland alla sina graverade frimärken. Det handlar om två porträtt, ett danskt frimärke med H C Andersen och ett svenskt minnesmärke över Ingmar Bergman.

Men det som blivit mest uppmärksammat är det så kallade Foppa-frimärket, det som visar Peter Forsbergs ishockeystraffmål i OS i Lillehammer. Lars inflikar att han som ung spelade juniorhockey i Södertälje tillsammans med en viss Björn Borg.

Artikeln i Nostalgia är slösande rikt illustrerad och har författats av Sven Lindahl, som fortfarande är mest känd för att han på 1960-talet var så kallat nyhetsankare i Sveriges då enda TV-kanal.

Arne Karlsson

Postnord tappar stora brevvolymer

Postnords delårsrapport för årets tredje kvartal visar på fortsatt sjunkande brevvolymer och ett minusresultat på 101 miljoner kronor, vilket kan jämföras med vinsten på 33 miljoner kronor i fjol.

Nettoomsättningen sjönk från 9 218 miljarder till 8 895 miljarder kronor. Brevvolymerna i kvartalet föll totalt med 8 procent, varav med 6 procent i Sverige och 17 procent i Danmark.

Postnords vd Håkan Ericsson uppger att man nu är i ett läge där man "både gasar och bromsar". På den växande logistiksidan görs investeringar och det blir mer personal som jobbar med den typen

av verksamhet. Däremot blir det färre som arbetar i brevbärarnätet.

– Vi har minskat med mellan 1 500 och 2 000 anställda per år och det kommer att fortsätta så, säger han.

Den senaste tiden har Postnord fått mycket kritik för att brev inte kommer fram eller inte kommer fram i tid. Och enligt Håkan Ericsson har företaget tagit till sig kritiken.

– På brevsidan är vi inte nöjda med hur vår kvalitet uppfattas. Vi jobbar benhårt på att våra kunder ska vara nöjda och vi kommer inte att tumma på kvaliteten även om brevvolymerna faller ytterligare, uppger Håkan Ericsson.

Jurymän på fortbildning

Helgen den 15–16 oktober träffades Sveriges aktiva jurymän i Uppsala. Det var länge sedan det getts tillfälle att ses och nu fanns behov att fortbilda sig på flera nya reglementen, för att även fortsättningsvis kunna ge optimal service till alla våra duktiga utställare och övriga intresserade samlare.

I samband med utbildningen i det nya internationella Open-reglementet hölls även en diskussion hur vi i Sverige ska gå vidare med Open-klassen. Det nya internationella reglementet avviker väsentligt från det regelverk som vi hittills tillämpat i Sverige och Europa. I det nya reglementet premieras främst sällsynthet, specialkunskap och kvalitet istället för nytänkande, presentation och kreativitet.

Första gången våra utställare kom i kontakt med det nya reglementet var på utställningen Nordia 2015 i Upplands Väsby förra året. Där visade det sig att de flesta utställare, inte bara de svenska, fick väsentligt lägre bedömning enligt det nya reglementet jämfört med vad de tidigare fått.

Under den diskussion som jurymännen nu hade framkom det en gemensam rekommendation till Utställningskollegiet, nämligen att nationellt i Sverige behålla nuvarande regler, men att vara öppna för att den som önskar en internationell karriär ska

kunna få hjälp och ledning för att förstå det internationella reglementet. Rekommendationen kommer att behandlas på Utställningskollegiets ordinarie möte nästa år.

Open-klassen kommer alltså även fortsättningsvis i Sverige vara en klass där man vill uppmuntra och premiera fantasi, bearbetning och nytänkande inom utställningssamlandet. Sverige kommer även att aktivt försöka bearbeta omvärlden att utveckla Open-klassen som den nytänkande klass som vi hittills haft.

Reglementet för vykortsexponat som FEPA godkände förra året utvärderades också. Även i detta reglemente har poängskalan ändrats och större vikt läggs vid visade kunskaper och sällsynthet.

Inriktningen på hur man bygger upp ett vykortsexponat och definitionen av vykort är dock densamma som vi är vana vid. Skillnaden mot det hittills tillämpade nordiska reglementet visade sig vid provbedömning med de båda alternativen vara liten.

Det innebär att Utställningskollegiet rekommenderas att vi i Sverige övergår till FEPA-reglementet från och med 2018.

Peter Nordin
Ordförande UK

Bakre raden från vänster: Roland Nordberg, Sten-Anders Smeds, Erik Hamberg och Richard Bodin. Främre raden: Cajsa Ojakangas, Peter Nordin, Bengt Bengtsson, Beril Eriksson, Gunnar Dahlvig, Fredrik Ydell, Tommy Samuelsson och Hasse Brockenhuus von Löwenhielm.

Ett vykort berättar – Chokladfabriken

Kortet är skrivet den 2 augusti 1903 av en dam vid namn Ida och stämplat i Ljungsbro den 3 augusti. Hon berättar att man kommit fram till Malfors klockan halv två på natten, ”så det blev ganska drykt”. Halv elva ska man resa från Malfors om båten kommer (troligen kanalbåten).

Vykortet visar interiör från en nyuppförd chokladfabrik i Malfors, Ljungsbro. Bilden bör vara tagen efter öppnandet 1901. Ett 15-tal damer sitter och sorterar upp chokladen i kartonger, någon förman tittar ut över arbetslokalen. Tillverkningen hade börjat år 1892 i Råby av en driftig grosshandlare och industriidkare vid namn John Andersson. Företagets namn blev AB Motala Choklad.

Emellertid insåg John Andersson tidigt, som nu kunde titulera sig disponent för det växande företaget som år 1896 hade 80 anställda, att man inte kunde expandera eller bygga ut i Råby. Därför hade han för framtida bruk inköpt Södra Malfors, inklusive tillhörande vattenfall, beläget i Vreta Klosters socken.

År 1898 såldes det inköpta området till AB Motala Choklad. John Anderssons företag kom dock på obestånd i slutet på 1800-talet och för att rädda

företaget togs kontakter med Carl Cloetta, en av bröderna i företaget Brödrene Cloetta Malmö.

År 1900 övertog bröderna Cloetta aktiestocken i Motala Choklad. Vid Malfors uppfördes en ny fabrik i tegel med träkonstruktion. Träkonstruktionen kan vi se på kortet. Belysning fick man från eget kraftverk.

Företaget som nu fått namnet Chokladfabriksaktiebolaget Motala upplät även lokaler för Ljungsbro poststation som flyttat med från Råby. Att poststationen inte fick namnet Malfors berodde på att förväxlingen med Matfors skulle bli för stor.

Fabriken drabbades av en förödande brand år 1904. Men som genom ett mirakel klarade sig postlokalerna och delar av chokladtillverkningen flyttades över dit. Snacka om Postchoklad!

År 1905 hade man byggt upp fabriken igen, denna gång i betong. Fabriken som bröderna Cloetta drev i Malmö hade även den drabbats av brand 1892.

Att betong nog är bättre än trä var en dyrköpt läxa.

Hans Gunnar Eklöf

Särskilda omslag för att sända chokladkakor per post fanns framtaget, bland annat av Cloetta och Svea choklad, därav namnet Postchoklad.

STOCKHOLMIA2019

29 MAY - 2 JUNE

THE INTERNATIONAL CELEBRATION
OF THE 150TH ANNIVERSARY OF THE
ROYAL PHILATELIC SOCIETY LONDON

WWW.STOCKHOLMIA2019.SE

Bokjungfrun vid Bokmässan

Bokmässan i Göteborg har blivit ett säkert hösttecken. Det är intressant att spåra den filatelistiska anknytningen för mässans logga, den så kallade bokjungfrun.

Den första i Sverige tryckta boken ”Dialogus creaturarum moralizatus” – Skapelsens sedelärande samtal – gavs ut 1483. Det rör sig om en fabelsamling på latin med flera träsnitt. I samband med svenskt boktrycks 500-årsjubileum 1983 utgav Michaelisgillet i samverkan med Bra Böcker faksimil av denna bok med översättning och kommentar.

Till 500-årsjubileet 1983 av svenskt tryck togs en gemensam symbol fram genom en tävling inom Stockholms Typografiska Gille. Formgivaren Bo Berndal (1924–2013) inspirerades av avsnittet om sirenen och den okyske sjöfararen i ”Dialogus creaturarum moralizatus”. Högerarmen hos originalets sjöjungfru har ritats om och hon har fått en bok i handen. Hon har även fått markerade bröstvårtor. Symbolen återgavs i minnespoststämpeln vid ett grafiskt evenemang i Malmö 1983, GRAFEX 83.

Träsnittet ur boken från 1483 och den symbol som tagits fram för ”Svenskt Tryck 500 år”.

Som kuriosum kan nämnas att formgivaren Bo Berndal är pappa till typsnittet Sispos som finns bland svenska typsnittfrimärken år 2012 – Facit 2909.

Den svenska bokens 500-årsjubileum inföll under Postmuseums storhetstid och sommaren 1983 visades utställningen ”Tryckerikonsten – på frimärken och i Posten”. Detta inföll under den tid då Postmuseum via speciell helsak – vernissagekort – inbjöd till utställning.

Vernissagekortet för sommarutställningen 1983 hade sidoillustration med bokjungfrun, här en version utan markerade bröstvårtor. I en korrekturpress från 1903 kunde jag som besökare trycka vykort.

Svenskt tryck 500 år uppmärksammades även med fem frimärken där ett motiv direkt tagits ur boken från 1483, ett motiv som visar Oxdrivare.

Bokmässan 1985

Inför år 1985 drog Bertil Falck upp riktlinjer för vad vi idag oftast benämner Bokmässan. Det officiella namnet är Bok & Bibliotek och det första året var det uteslutande en fackmessa för biblioteksfolk.

Inför framtagning av symbol hittades en plastpåse med bokjungfrun från jubileumsåret 1983. Man slätade ut påsen så gott det gick och placerade den i en kopieringsapparat. Det är därför stjärtenan ser en aning bucklig ut på de tidiga affischerna. År 1987 användes för första gången en minnespoststämpel, se nästa sida.

Inför Bokmässan år 1989 ritades bilden om av den ursprungliga formgivaren Bo Berndal. Bokjungfruns överkropp vreds åt höger och spegelvändes. Boken flyttades från höger till vänster hand och hennes stjärt fick nu spänst.

den långa raden av nobelpristagare redan på första biblioteksmässan 1985.

Nobelpristagare finns på många frimärken, men ofta från lite suspekta länder. Trevligast är kanske att intressera sig för frimärken från nobelpristagarens eget land. År 2004 uppmärksammade Sverige och Irland med gemensam utgåva irländska litteraturnobelpristagare, bland annat Seamus Justin Heaney (1939–2013). Heaney mottog nobelpriset i litteratur 1995 och samma år gästade han Bokmässan.

Efter flera år utan minnespoststämpel dök den åter upp 2012, 2015 och 2016 där bokjungfrun lyfts fram med mer framträdande placering.

Karaktäristiskt för Heaneys poesi är de lantliga motiven och den verkligt unika förmågan att klä naturupplevelser i uttrycksfulla metaforer. Heaney hörde till dem som föreslog nobelpris till en annan metaformästare: Tomas Tranströmer (1931–2015), som också gästade Bokmässan.

SFU på Bokmässan 2016

Sveriges Frimärksungdom har några år deltagit vid Bokmässan. Inför årets Bokmässan presenterade SFU sin närvaro genom annons i bibliotekens gratistidning "Biblioteket i Fokus", bif och i Bokmässans tidning. Och inte nog med det. Utanför Scandinavium fanns en elektronisk anslagstavla som presenterade vad man inte borde missa i Göteborg. De livaktiga ungdomsledarna hade slagit sig in med reklam om deltagandet på Bokmässan.

Arne Karlsson

För massförsändelser har Bokmässan använt Porto Betalt-påtryck med bokjungfrun som motiv.

Nobelpristagare
Genom åren har många nobelpristagare gästade Bokmässan. Isaac B. Singer (1902–1991) inledde

Björnarnas Berlin

Det är nog många som hört talas om eller kanske till och med besökt Zwingeren i Dresden. Detta historiska byggnadskomplex av enormt arkitektoniskt och konstnärligt värde förstördes under de allierades bombningar av Dresden men är sedan länge återuppbyggt i all sin prakt.

Aningen mera okänt är ”Bären-Zwinger” i Berlin. Det är en muromgärdad byggnad med vallgrav i en park alldeles bredvid Märkisches Museum i den tyska huvudstadens centrum. Det var här som de berömda björnarna i Berlin levde. Den sista – *Schunte* – avled år 2015 och myndigheterna har inte för avsikt att placera några nya björnar där till alla barns stora besvikelse. Det hade då funnits björnar i anläggningen sedan 1939.

Man skulle kunna tro att det är det tyska ordet för björn (Bär) som gett Berlin dess namn men så är inte fallet. Berlin ligger i ett område med stora sumpmarker. På de slaviska språk som talades i trakten var ordet *berl* en beteckning för just sumpmark. Ändelsen *-in* avsåg en plats eller ort. Berlin betyder alltså Ort på en sumpmark.

Albrecht I skapade furstendömet Brandenburg på 1100-talet. Han hade tillnamnet Der Bär (björnen) och det kan ha varit detta faktum som gjorde björnen till stadens symbol. Björnen dök för första gången upp på ett sigill på ett dokument daterat den 22 mars 1280.

Den nuvarande stadsbildningen har sitt ursprung i bosättningen Cölln som omnämndes redan 1237. Av denna anledning kunde Berlin fira sitt 700-årsjubileum år 1937. År 1307 hade Cölln förenats med bosättningen Berlin och det var det senare namnet som kom att dominera även om det fortfarande finns en stadsdel i staden som heter Neu-Cölln.

Berlins 750-årsjubileum firades stort år 1987 både i DDR och i Västberlin. DDR gav ut åtta olika frimärken som bland annat visade det då nyrestaurerade Ephraimpalatset där undertecknad har intagit många goda måltider.

Västberlin gav ut ett frimärke samt ett block med fyra olika motiv. På dessa utgåvor fick dock björnen ingen framträdande plats varför jag i stället visar ett frimärke från Västberlin utgivet år 1961. Det ihågkommer Louise Schroeder (1887–1957) som under en period var överborgmästare i Berlin. Här finns naturligtvis den västberlinska björnen med.

År 1884 grundades Berliner Packet-Fahrt Gesellschaft, ett företag som hanterade både brev och paket lokalt i den tyska huvudstaden. Fyra år senare introducerades Berlinbjörnen på företagets frimärken. De kom sedan i ett flertal utföranden och användes mycket flitigt av stadens brevskrivare.

År 1900 erhöll det statliga postverket monopol på brevbefordran och det privata företaget fick koncentrera sig på sin pakethantering.

Björnen försvann nu i stort sett från postfrimärken men återvände år 1945 efter krigsslutet då flera regioner i den sovjetiska ockupationszonen hade egna frimärken. I Berlin-Brandenburg kom sju valörer varav sex visade just Berlinbjörnen. Det är en utgåva som kan specialiseras eftersom det finns flera olika tandningsvarianter.

År 1948 fanns det fortfarande stora restupplagor som man inte ville slösa bort. De försågs nu med övertrycket ”Sowjetische Besatzungs Zone”.

Alla som läste min artikel om Stadt Storkow och dess lokala frimärken i nummer 5/16 av SFT-Filatelisten vet att hela serien också övertrycktes

för att användas där. Även i Fredersdorf bei Berlin övertrycktes två Berlinfrimärken med texten "RETTET / das / KIND / Fredersdorf b/Bln." och användes postalt från den 14 december 1945 till den 10 januari 1946. Postmyndigheterna godkände alla de olika frimärken som gavs ut i Fredersdorf bei Berlin i efterhand.

Björnen var ett återkommande tema på många frimärken utgivna i Västberlin fram till Tysklands återförening.

Här bredvid finns björnen med på ett frimärke med anledning av en radioutställning 1963.

Berlinbjörnen har dessutom figurerat på många stämpelmärken från främst Västberlin. Här visas ett stämpelmärke som använts av stadens polismyndighet.

Det finns säkert mängder av andra filatelistiska objekt och då inte minst reklammärken som har den berömda björnen som motiv.

När staden grundades för nu snart 800 år sedan vimlade det förmodligen av björnar och andra större däggdjur i trakterna runt det som med tiden skulle bli Preussens och sedan hela Tysklands huvudstad.

Björnarna i Bären-Zwinger var ett mycket populärt inslag för både lokalbefolkning och besökare utifrån. När björnarna blev sjuka rapporterades det utförligt om det aktuella hälsoläget i pressen och många Berlinbor – både vuxna och barn – intresserade sig för deras öde.

Vid ett besök i Berlin nyligen kunde vi konstatera att anläggningen kanske inte har varit optimal för de två björnar som fram till nyligen haft anläggningen som hem. Idag kräver djurhantering betydligt större utrymmen än vad Bären-Zwinger kunde erbjuda.

Christer Brunström

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

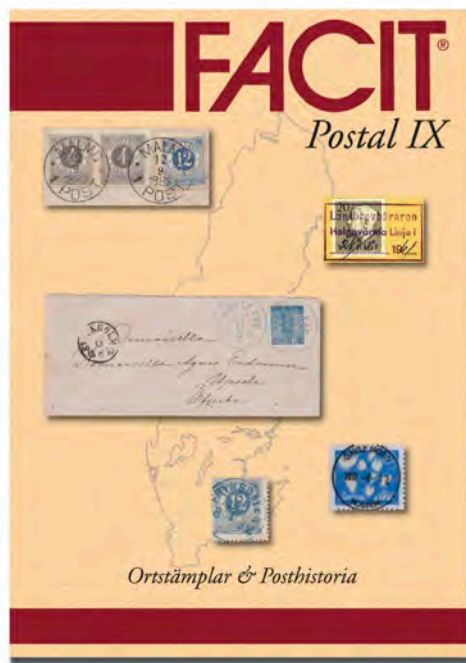
Facit Postal 2016 425:- inkl. frakt!

(ord. pris 500 kronor plus frakt)

FACIT Postal är en katalog som kommer vart femte år och är inriktad på svenska ortstämplar och posthistoria

Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets bg 568-1580

Ange Facit Postal på talongen samt gärna ditt medlemsnummer
Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd
Tel. 0370-70566, e-post: kansli@sff.nu

Owen – ångbåtspionjär med mera

Ångbåtsentusiasten Lennart Rydberg skriver i tidningen Skärgårdsbåten nr 3 2016 med rubriken "Försummat jubileum". Det han menar är försummat är uppmärksammandet av att vi 2016 kan fira 200-årsjubileum av det första försöket med ångbåt i Sverige. Tidningen Filatelisten vill inte missa att spegla några filatelistiska kopplingar till ångbåtspionjären.

Från England invandrande Samuel Owen (1774–1854) utrustade år 1816 en försöksångbåt, en roslagsskuta ofta kallad The Witch of Stockholm – Stockholmshäxan. I april 1970 anordnades frimärkställningen POST EXPO på MS Prinsessan Christina mellan Fredrikshavn och Göteborg. SMS årsmöte var förlagt till fartyget under POST EXPO och ackompanjerades med minnespoststämpel. Texten MS Prinsessan Christina i stämpeln kan ge felaktig association till vilket fartyg som avbildas, men bilden visar Stockholmshäxan.

Lennart Rydberg skriver i Skärgårdsbåten att man kan – om man vill – lika gärna fira 200-årsjubileet 2018, ty det var 1818 Samuel Owen satte sin första trafikdugliga ångbåt i trafik till Drottningholm. Men om man inte hinner få fram jubileumsfestligheter 2018 finns en tredje möjlighet 2021. Det var 1821 då den första egentliga ångbåtlinjen öppnades: Stockholm–Strängnäs–Västerås–Årboga. En tidig morgon avgick den berömda hjulångaren Yngve Frey på sin första reguljära tur från Riddarholmen i Stockholm utrustad med Owens ångmaskin. Yngve Frey, har genom Almqvists "Det går an" hamnat i svensk litteraturhistoria.

Prins Gustaf (1827–1852) som vi känner som sångarprinsen skulle kunnat bli målarprins. I Eskilstuna Stadsarkiv finns akvareller av så gott som alla ångbåtar som gick i trafik 1837, bland annat Yngve Frey gjorda av den tioårige prins Gustaf.

Från Owens verkstad på Kungsholmen i Stockholm levererades utrustning för ett par tidiga postångfartyg: De båda hjulångarna, "Constitutionen" för det svenska och "Preussiska Örn" för det preussiska postverket. Ångaren för svenska postverket hade först arbetsnamnet Svenska Lejonet.

Postjubileumsfrimärksserien 1936 är Olle Hjortzbergs storverk. På flera frimärksbilder berättas verkets historia. Serien är av stort intresse för motivsamlare inom många områden. Några av jubileumsseriens frimärken repriserades 1966 i "Fartyg på frimärken", bland annat Constitutionen.

Constitutionen, skiss och färdig teckning. Segelställningen har korrigerats efter anlitande av marina experter.

Samuel Owen på frimärke

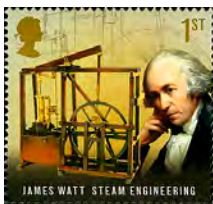
1974 uppmärksammades Samuel Owens 200-årsdag med ett frimärke. Nisse Zetterberg (1910–1986) ställde Owens porträtt mot bakgrunden av en arbetsbild. Porträttet är baserat på bild av Maria Röhl (1801–1875) som tecknade sin tids kända personer.

Owen-frimärket samordnades med två andra jubileumsmärken och FDC-stämpeln innehåller tre motivelement som kan kopplas till dessa tre: Stock (Sulfitmasseprocessen 100 år), pressfackla (Hans Järta) och svänghjul (Owen).

Samuel Owen hade i England fått inspiration genom ångpionjären James Watt (1736–1819). Owen var i unga år anställd vid Boulton & Watts ångmaskinverkstäder. James Watt finns på brittisk 50-pundsedel, men här kan det vara mer passande att återge ett brittiskt Watt-frimärke.

Owen föddes i grevskapet Shropshire, där världens första järnbro uppfördes 1779. Bron över floden Severn kallades kort och gott The Iron Bridge och blev en bärkraftig symbol för den nya industriella epoken. I dag finns den upptagen på Unescos världsarvslista och finns även på ett frimärke. Några årtionden senare skulle Owens personliga intresse för järnbror lämna avtryck även i den svenska industrihistorien.

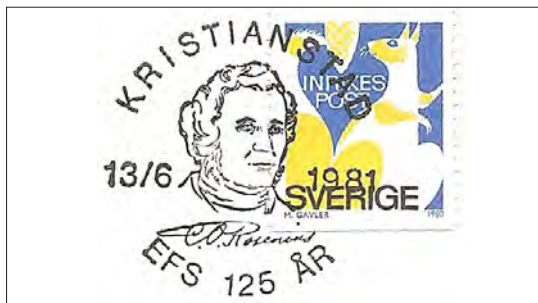
Tros- och nykterhetsfrågor

Industrimannen Samuel Owen månade om arbetarna på sin fabrik och ansåg att de behövde själavård och stöd för avhållsamhet mot alkohol.

George Scott (1804–1874), var en skotsk metodistpastor som kom som religionslärare och predikant för industrimannen Samuel Owen och arbetarna på hans fabrik. Han predikade även och höll möten på svenska. Han inspirerade och stödde flera personer som kom att bli ledande inom de många svenska väckelserörelserna. Här kan nämnas Carl Olof Rosenius (1816–1868).

När Evangeliska Fosterlandsstiftelsen (EFS) bildades 1856 var Rosenius en av grundarna. Porträtt av Rosenius pryder minnespoststämpeln då EFS 1981 firade 125 år, se ovan i nästa spalt.

Owen tog också initiativ till en av de första svenska nykterhetsföreningarna, Kungsholmens Nykterhetsförening. Samuel Owen hade nära kontakt med nykterhetsmannen Peter Wieselgren (1800–1877).

Owens sociala engagemang tog sig flera uttryck och gav Wieselgren anledning att kalla honom ”Ångfartens och Nykterhetsreformens grundläggare i Sverige”.

Wieselgren har filatelistisk anknytning genom att invigningen av Wieselgrensgården i Spånhult som museum firades med en minnespoststämpel år 1969. I stämpeln finns hans födelsehem och minnessten. Minnesstenen som ursprungligen stod vid järnvägen i Mörhult invigdes 1880 av landshövding Gunnar Wennerberg. Stenen flyttades till Wieselgrensgården efter järnvägens nedläggning 1967.

Livaktiga Huddinge Frimärksklubb bjöd i sitt informationsorgan Taggen nr 3 2011 på reflektion av ”Samuel Owen i tiden”, en kulturbevandrad medlem: ”När man i skolan läste om Samuel Owen med Sveriges första ångmaskin och första ångbåt betraktades han som en döing från stenåldern, fast han var född 1774, men... Han var gift med Lisette Strindberg, som var faster till August, vars tredje hustru Harriet Bosse gifte om sig med Edvin Adolphson, pappa till trubaduren Olle Adolphson. Och plötsligt kom Samuel Owen att tillhöra VÅR tid och vår krets av kändisar. Så det kan bli.”

Till detta kan fogas att August Strindberg i ”Tjänstekvinnans son” kommenterar sin faster: ”Faster hyrde två rum i våningen. Hon var änka efter en berömd engelsk uppfinnare och fabriksägare”

Hälsning från Samuel Owens gata på Kungsholmen i Stockholm förmedlas av

Arne Karlsson

Motivsamlarna meddelar: Om gratis frimärkskataloger på internet

Frimärkskataloger kostar en hel del i inköp och det är väl knappast någon samlare som äger en modern världskatalog, även om många motivsamlare önskar att de hade en, eftersom det oftast är motivsamlare som intresserar sig för hela världens frimärken numera. Men på internet förekommer en hel del webbsajter med kataloger som har den fördelen att de är gratis.

De utges, vidmakthålles och bearbetas av grupper av intresserade samlare som vill dela med sig av sina kunskaper, men även av kommersiella firmor. En stötesten är att katalogutgivare såsom Michel, Yvert & Tellier, Stanley Gibbons med flera har exklusiv rätt till sina katalognummer så nya aktörer måste göra egen numrering. Men detta torde inte vara något problem för aktiva samlare som av gammalt är vana att göra sina önskelistor grundade på land, årtal för utgåvan, samt motiv, således utan katalognummer.

Här följer en liten översikt över sådana internetkataloger. Det finns säkert fler och kanske kan du bidra med kompletteringar. Denna översikt gjordes huvudsakligen under våren 2016 med uppdatering i oktober, så katalogerna kan ha blivit ändrade när du läser dessa rader.

Inspirationen till denna studie kommer från Norsk Filatelistisk Tidskrift 2/2015 som återger en artikel av Holger Vilstrup i danska Frimærkesamleren. De flesta av dessa internetkataloger redovisar enbart huvudnummer; varianter med till exempel olika vattenmärken och tandningar saknas än så länge men de kommer kanske så småningom.

En webbsajt som inte i egentlig mening är en frimärkskatalog utan är en lista över existerande kataloger är <http://www.worldstampcatalogues.com>. Många länkar ger enbart information om existerande tryckta kataloger, medan andra, ofta privata hemsidor, ger direktfilatelistisk information från olika områden, så sajten kan vara värd att beskådas och funderas över.

En som har den nederländska frimärksfirman Postbeeld till upphov är <http://www.freestampcatalogue.com> där frimärkspriserna, "katalogvärdena", är firmans försäljningspriser. Här tillämpas egna katalognummer, men nummer från de stora katalogerna anges ofta.

Katalogen verkar mycket fyllig, från år 1920 till de nyaste utgåvorna och omfattar hela världen, dock inte de värsta agenturländerna med deras omfattande oseriösa utgåvor.

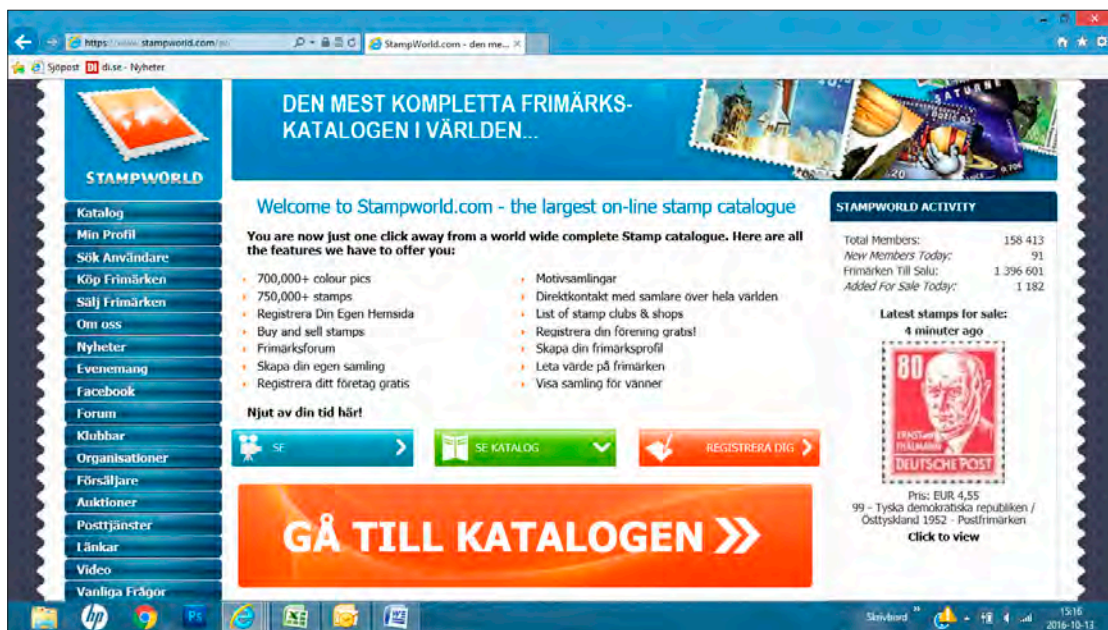
En lista över 300 olika motivområden verkar spännande. En snabbtitt på samlingsområdet orkidéer visar att många av Sveriges orkidéfimärken saknas. Endast de två orkidéserierna från 1982 respektive 1999 är nämligen listade; de som förekommer i en serie med andra växter eller som sidomotiv har missats. Här finns onekligen en uppgift för den intresserade att hjälpa till.

Den som är intresserad av Nordens frimärken kan studera <http://www.gpfs-online.org/> som ges ut av den franska studiegruppen Groupement Philatélique France Scandinavie. Katalogerna för de olika nordiska länderna omfattar äldre utgåvor med bra bilder och med olika varianter. De senare årens utgåvor saknas i skrivande stund; Sverige är representerat fram till och med 1969 medan Åland är mer uppdaterat.

En tyskspråkig katalog som säger sig ha ambitioner att bli heltäckande är <http://www.philadb.com> men dit är det lång väg. Vissa länder, vissa perioder finns registrerade och främst då äldre Tyskland med redovisning av en hel del varianter samt även vissa årgångar av Danmark, Slovenien och några andra länder. Denna katalog nämns nog här enbart för att visa att den uppmärksammats.

En katalog som hunnit betydligt längre är brittiska www.stampsoftheworld.co.uk. Just nu omfattar den 278 000 sidor. Även här finns motivlistor som nog måste anses vara mer ambitiöst tänkta än vad de verkligen är. Än så länge måste tilläggas. Jag hittar till exempel inte Sveriges ugglefrimärken med sökordet "Owls". Ett tecken på vittgående ambitioner är att man även vill visa stämplat från världens alla postanstalter.

För Sverige finns en lång lista med postanstaltsnamn, men de flesta orterna saknar än så länge stämpelbilder. I sann anglosaxisk anda har man struntat i våra å, ä och ö så tolkningen av ortnamnen kan vara en roande lek. Vad döljer sig bakom Oxaback, Raggard, Vinkol och Radom? Bifogade kartor visar läget för orten och rättstavat, så klarhet erhålls i vad det gäller.

Här kan onekligen Sveriges ortstämpelsamlare göra en stor insats för att göra litet reklam för detta samlingsområde! Dessutom visar man några exponat, ”exhibits”, såväl frimärks- som vykortsdito vilka kan vara av intresse för en och annan.

Mest utvecklingsbar i denna bukt av gratis frimärkskataloger på nätet verkar vara <http://www.stampworld.com> som säger sig vara störst i branschen. Den har nu snart tre år på nacken och det är beundransvärt hur mycket som åstadkommit med ideella krafter.

Katalogen finns på många språk, inklusive svenska. Efter ett antal klick på sajten, då du ser dig omkring, blir du uppmanad att registrera dig för att få fortsätta så ha gärna ett användarnamn och lösenord i tankarna. Registreringen är gratis. Det lönar sig verkligen att ha denna katalog tillgänglig!

Mer än 500 000 frimärken i färgbild och förbluffande aktuell med nya frimärksutgåvor men hur komplett för alla frimärksländer den är kan jag inte bedöma. Beskrivningarna av frimärkena saknas nästan helt så sökningar efter ett motiv ger nästan ingenting. Hur mer exakta översättningar av kommande(?) motivbeskrivningar klaras av är en intressant fråga.

Sajten kan karakteriseras som ett frimärksfacebook med möjligheter till kontakter med andra likasinnade och till köp och försäljning av frimärken. Detta sker mellan registrerade medlemmar så katalogarrangören är inte inblandad. Köp är fria men säljare ska registrera sig som sådana och betala

en avgift. Det finns länkar till frimärksklubbar över hela världen och till evenemang som utställningar och frimärksmässor.

En frimärkskatalog kan betecknas som databas, och om något inte finns i en databas går det heller inte att hitta. Det är definitivt enklare att raljera om vad som saknas, än att visa på vad som är bra. De stora katalogerna har börjat som enkla försäljningslistor någon gång under tidig frimärkstid och de har haft kommersiella orsaker att växa i storlek och komplexitet i takt med årens frimärksutgivning.

När det gäller dessa internetkataloger ska vi nog respektera de ambitioner som utgivarna visar; de har inte haft möjligheten att starta från 1840, år noll när det gäller frimärken. Full av beundran för dessa nördars iver, arbetslust och intresse inser jag att de behöver all hjälp de kan få och det är fritt fram att hjälpa till. Har du något du kan bidra med, hjälp gärna till.

Tilläggas bör att de traditionella tryckta frimärkskatalogerna har internetversioner men de kostar sina modiga slantar att prenumerera på. Som medlem i Förbundet har du rabatt på Michel Online, som, än så länge, är klart överlägsen dessa gratis internetkataloger när det gäller sökmöjligheter.

De traditionella katalogerna kan ha kampanjer med fri tillgång under en begränsad period och då gäller det även att passa på att utnyttja förmånen.

Sten-Anders Smeds

Facit blir allt mer specialiserad

Till höstterminen hör alltid nya Facit – sedan i fjol numera i två versioner: Facit Norden och Facit Special Classic.

En redaktion med 20-talet specialiserade medarbetare jobbar under året – givetvis för att förbättra katalogerna år efter år.

2017 är inget undantag och det finns många nyheter i årets kataloger. I Classic-katalogen till exempel har mycket arbete lagts ner på att precisera avsnittet med svenska varianter.

Facit vinner mark även utomlands och den engelskspråkiga världen kan glädjas åt att katalogens inledande avsnitt med kvalitetsnormer för frimärken och brev nu även översatts till engelska.

Flera specialartiklar

Mats Ingers har skrivit tolv sidor i Classic om fyraskillingens leverans 11 (1857) med många bra illustrationer.

I Grönlandsavsnittet finns en artikel av Torben Hjørne om Pakkeportomärkena. Claes Arnrup bidrar med tolv sidor om isländska skillingbrev på privata händer. Han förklarar också i en annan artikel de isländska övertrycken år 1897.

Moderna varianter

Sverige i Nordenkatalogen är kompletterat med en rad varianter, även på moderna märken. Avsnittet avslutas med Bo Dahlners förteckning över samutgåvor med andra länder där Sverige är representerat.

Gunnar Dahlstrand skriver sista sidan och berättar om förfalskade svenska märken åren 2004–2015. Häftesavsnittet i båda katalogerna är bearbetat och avsevärt bättre illustrerat.

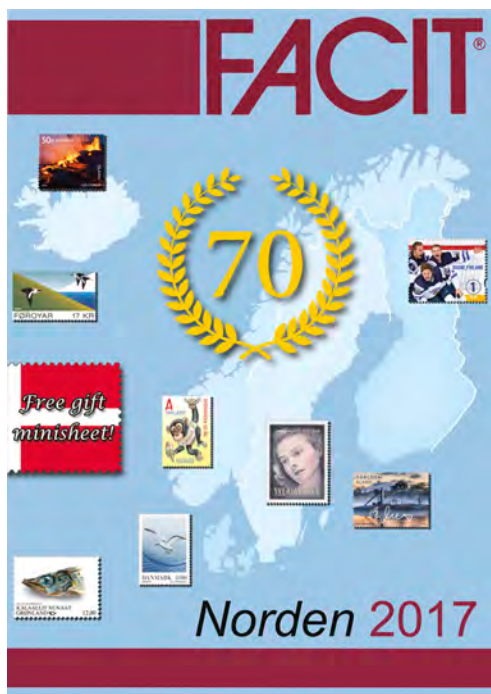
Givetvis är en hel del priser justerade, men det är inga sensationella prishöjningar.

Den första Facitkatalogen kom år 1947. Det är alltså 70 år sedan och som jubileumsgåva i höstens Nordenkatalog finns en gåva från Postnord. Det är fjolårets ark med ordnar på tre märken, som försetts med en speciell stämpel.

– Den går enbart att få genom att köpa Facit, säger redaktören Gunnar Lithén.

Riktpriset för Facit Norden 2017 är 450 kronor och för Classic 350 kronor. Förbundet säljer dem till medlemmarna för 399 kronor respektive 299 kronor, inklusive portot.

Gösta Karlsson

Resumé Pekingträffen 2016

Årets Pekingträff i Norrköping, den åttonde i ordningen, genomfördes den 15 oktober 2016 och hade 170 – 180 besökare. Besöksantalet var större än föregående år, vilket glädjer oss alla.

Besökarna kom från Skåne i syd och Falun i norr. De klubbar som var mest representerade var föreningsmedlemmar från grannlandet Södermanland. Vi är mycket glada att så många hittade hit i år. Träffen förlöpte bra och det var ofta trångt vid borden, speciellt mellan klockan tio och tolv.

Både besökare och handlare var nöjda efter mässbesöket och flera framförde sina tack, både för att luckor i samlingarna fyllts och att goda affärer gjorts.

Ett stort tack till alla medlemmar som arbetade med och under träffen och som såg till att allt fungerade utmärkt även detta år!

Leif Nielsen
Mässgeneral

AC-träffen lockade många

AC-träffen, som en gång i tiden drogs igång av hembygdssamlarna i Västerbotten, gick av stapeln i Vindeln lördagen den 15 oktober. Den lockade deltagare från åtta olika föreningar från Luleå i norr till Sundsvall i söder.

De som ville hade möjligheten att övernatta för en billig peng och träffa samlarvänner redan under fredagskvällen. Detta möjliggjorde för många att kunna vara med på träffen som samlade drygt ett femtiotal deltagare.

Förmiddagen ägnades åt att besiktiga de objekt som skulle auktioneras ut senare under dagen samt handel samlare emellan. Efter förmiddagsfika redogjorde undertecknad för vad som händer i förbundet och sen fick varje förening berätta om erfarenheter från sina egna föreningar.

Efter en god lunch hölls sex mindre auktioner ordnade av enskilda samlare. Därefter var det dags för den stora auktionen. Den bestod bland annat av flera lådor med samlingar av varierat innehåll.

Av 91 utrop såldes det mesta under själva auktionen eller vid efterförsäljningen. Störst intresse rönste samlingar med hembygdsmaterial. Lars Andersson, Skellefteå, hanterade klubban med Per Rånes, Umeå, som sekreterare.

Vindelnföreningen med dess ordförande, Krister Jakobsson i spetsen, ska ha en stor eloge för en välarrangerad och lyckad träff för oss samlare uppe i norr!

Ivan Forsgren

FIRARDAGS

Vi gratulerar våra medlemmar med födelsedag i december

90 år

4 Sven-Åke Carlsson, Göteborg

27 Jan Dahlström, Kristianstad

31 Rolf Tinder, Göteborg

70 år

25 Christer Rothman, Sundbyberg

85 år

3 Kai Nilsson, Västerås

3 Sten Svänson, Kungälv

11 Carl Aspegren, Trelleborg

24 Kjell Edvardsson, Tystberga

75 år

2 Lennart Oxenstad, Karlstad

5 Claes Höglund, Mora

6 Hans Gunnar Eklöf, Landsbro

7 Jan Palmén, Sjömarken

14 Lars-Gerhard Westberg,

Brämshult

18 Göran Olsson, Simrishamn

20 Sigvard Pålsson, Råå

22 Bengt Alfheim, Gräsö

24 Åke Eriksson, Luleå

60 år

7 Anders Brissman, Tibro

12 Klas Eriksson, Haninge

27 Christer Larsson, Falköping

50 år

7 Christina Kaspersson, Fritsla

16 Peter Zsigmond, Linköping

26 Lars Milovanovic, Vimmerby

80 år

1 Esbjörn Jonsson, Trelleborg

4 Stefan Landoff, Stockholm

10 Bo Beckman, Huddinge

17 Bo Millhagen, Malmö

Vi gratulerar också våra mångåriga medlemmar Thorsten Widlund, Sigtuna, som fyllde 95 år den 16 oktober, och Per-Åke Norberg, Stigtomta, som fyllde 70 år den 27 oktober. Thorsten och Per-Åke fanns beklagligt nog inte med på den lista som redaktionen erhöll från förbundets kansli.

Överlämning av guldnålen Philea Award 2016

Tisdagen den 11 oktober överlämnades guldnålen som hör till Philea Award till den första pristagaren Lars Ekberg.

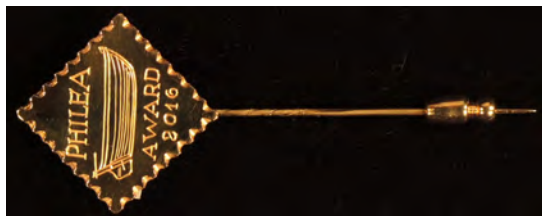
Nålen har en ingraverad bild av en postroddbåt samt Philea Award 2016. Nålen är av 18 karat guld och väger cirka sju gram.

Varje pristagare kommer i framtiden att få en likadan nål (undantaget årtalet). Den skall behållas av pristagaren, medan själva priset överlämnas till ny pristagare varje år.

Målsättningen är att dela ut Philea Award en gång per

år till det bästa exponatet på en frimärksutställning i Sverige.

Deltagare vid överlämnandet var förutom Lars Ekberg, två från vänster, Christer Svensson, Peter Johansen och Mats Söderberg.

ANNONSPUSSEL

7-2016

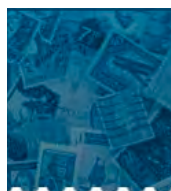
Från vilka av våra annonsörers hemsidor är nedanstående bilder hämtade? Skriv ned svaret tillsammans med namn, adress och gärna eventuell e-postadress på ett vykort och posta så att vi får lösningen senast 24 november: SFF-Filatelisten, Teknikringen 1A, 583 30 LINKÖPING.

A

B

C

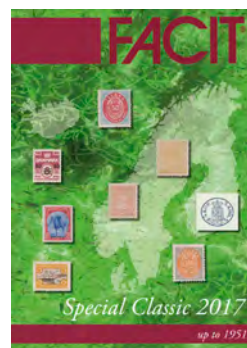
D

1:a pris: Facit Special Classic 2017, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB. Katalogen på 384 sidor innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951 med varianter och specialiteter, samt bland annat en specialartikel om leverans 11 av 4 Skilling Banco. Riktpriset på katalogen är 350 kronor.

Katalogen kan beställas till medlemspriset 299 kronor inklusive frakt genom förskottsbetalning till SFF:s bankgiro 568-1580. Ange Facit Norden 2017 och ditt medlemsnummer.

2:a-3:e pristagarna får varsin trisslott.

Vinnare och lösning presenteras i nästa nummer. Lycka till!

Vinnare och lösning:

I förra numrets tävling blev Staffan Smedberg, Saltsjö-Boo, vinnare av Facit Norden 2017, skänkt av Postiljonen/Facit Förlags AB.

Katalogen på 880 sidor innehåller Nordens alla frimärken från 1951 och framåt med varianter. Perioden före 1951 beskrivs med utgåva och valör utan varianter. Riktpriset på katalogen är 450 kronor.

Håkan Karlsson, Karlskrona, och Lena Andersson, Sala, får varsin trisslott.

Stort Grattis!

A	R	T	I	S	T		B	E	N	G	A	L	
M			S		I		A		O		N		
P	O	S	T	N	O	R	D		R	Å	K	A	
R				R			B		D		O		
A	I	N	U			O		O		I	R	M	A
S				M	U	S	S	L	A	N		N	
T	I	D				T		L			V	A	K
	N			N	O	B	B	A	D	E			L
G	I	R	O			R				L	E	N	A
	T			R		I				V			R
B	I	L	D			C	O	R	N	E	L	I	S
	A			E		K		O		R			Y
S	L	A	N	K	A			S	I	K	T	E	N

SMÅANNONSER

Annons för privatpersoner om 5 rader kostar 50 kr (cirka 150 tecken inklusive mellanrum). Är det mer debiteras 50 kronor per 5 nya rader. Annonserna uppdelas i avdelningarna BYTES, KÖPES, SÄLJES och ÖVRIGT. Markera noga önskad placering. **För fel som uppstår på grund av slarvigt skrivna manus ansvaras ej. Manus kan ej skrivas på girotalong.**

OBS! Annonser för auktioner och evenemang har upphört under småannonser

MANUS till SMÅANNONSER för tidningens

nästa nummer ska vara kansliet tillhanda under adress **SFF-Filatelisten, Box 91, 568 22 Skillingaryd, senast 4 veckor före utgivningsdag.** För skottslikvid insätts samtidigt på bankgiro 568-1580 Sveriges Filatelist-Förbund. Alla som har tillgång till E-post, skicka din annons till **kansli@sff.nu.**

Tidningens sidor med småannonser läggs ut som pdf på Samlamera.

Medlemmar kan dessutom själva lägga in ett obegränsat antal sökbara annonser med bilder helt gratis på Samlamera (samlamera.sff.nu).

KÖPES

Guatemala. Handboken del 2. Även beg. tidigare helsaker. Roland Johansson, Torpa, 340 12 Annerstad

Halmstads Lokalpost. Söker objekt som helark, 8-öres-häften, högre porton på brev m.m. Claes, armeria@telia.com, 070-698 28 57

Oli 1885-1911, önskar kontakt med samlare som vill sälja/byta bättre objekt. rolfsjostrom@hotmail.com

Rabatthäften. Årgång 1979-1980 110kr/st inkl. frakt. Årgång 1981-1990 120 kr/st inkl. frakt. Gärna stora partier. a.stahlberg@hotmail.com

Önskar köpa Nr 40 Facit Ringtyp tand 13 med Posthorn 2 öre orange; Nr 330 Skansen 10 öre st vänster violett; Nr 394 Nya siffertyp II 5 öre B 1a st vänster karminröd; Nr 394 Nya siffertyp II 5 öre B 2a st höger karminröd enl. Facit; Nr 398 Nya siffertyp 15 öre brun 3-sid skuret höger; Nr 295 Tre kronor 1,05 blå-grön. Alla stämp-lade. Ingmar Gabrielsson Björkövägen 5, 514 62 Ölsremma. 0321-621 12, 070-317 12 31

Använd dina förmånskuponger för att annonsera här!

SÄLJES

Berlin, 25 % av Michel. Det mesta av o och en hel del **. Sänd mankollista till: Bengt Sjögren, Östra Långgatan 13, 457 72 Grebbestad, 0525-10474

Europa-CEPT**/1956-2016; Polen 1970-2016 + abonnemang Cz Slania på polska frim. BRD/DDR/Norden - bearbetar mankollistor - Michelkat. Svartsporto. J. Lysakowski, Box 181, 271 24 Ystad. slamag@telia.com

FDC-samling Norden åren 1953-83, cirka 675 olika. Facit cirka 14.000. Pris 2.500 kr, Curt Nermark 070-6015785. curt@nermark.se

Landstorm brev 105 cx, 113 cc Uppsala 18.12.18 950 kr. Roland Johansson, Torpa 340 12 Annerstad

Ländersamling styckas och säljes billigt. 258 länder, drygt 42 000 olika utgåvor. (Endast 3 kr per Michel €) Från Aden till Övre Volta. Dessutom 5-15 % rabatt vid större köp. Begär listor över länder du vill komplettera. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Sthlm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Motiv: Arkeologi, Bilar, Blommor, Boxning, Cykel, Djur, Fartyg, Fiskar, Fjärilar, Flyg-

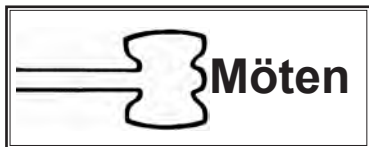
plan, Folkdräkter, Fotboll, Friidrott, Fåglar, Hundar, Jul, Järnväg, Kartor, Katter, Konst, Läkare, Musik, Mynt, Nobel, Olympiader, Religion, Reptiler, Ridsport, Rymd, Röda Kors, Scouting, Segling, Simning, Snäckor, Sport, Teater, Uniformer, Vapensköldar. Nu även Arkitektur, Berömda personer, Flaggor, FN-UPU m.fl. 41 500 olika utgåvor. 100 motivområden. Begär listor! Billigt! Endast SEK 3 per Micheuro! Dessutom 5-15 % rabatt vid större köp. K-E Svensson, P O Hallmans Gata 17, 112 69 Sthlm. svenssonkarlerik44@gmail.com

Nordensamling styckas. Sänd mankollista. Kjell Kvarnström, Munkerudsvägen 72, 684 32 Munkfors

PFA årsböcker "Sv frim. Berättar" 1993-2010 (17 olika) inkl alla frim, nyskick, högst-bjud. (inköp 7.500 kr) Curt Nermark. 070-601 57 85. curt@nermark.se

Spanien 1956-83 xx, även en del äldre. Sänd önskemål, mkt låga priser. Curt Nermark 070-601 57 85 curt@nermark.se

Spaniensamling i fem mycket vackra album de Sellos/Filabo med fickor mycket välfyllt 1900-85. Bra pris. Curt Nermark 070-601 57 85. curt@nermark.se

OBS! Glöm inte att skicka in nya mötesdagar! **Dessa tas emot på: info@sff.nu** **Kontrollera att ni fått svar att vi tagit emot dem**

Alby-Botkyrka 16/11, 30/11 Julmid-dag. Rådmanbacken 25 bv onsdagar kl. 19.30

Alingsås Möte varje onsdag i fören-ingslokalen Noltorpsgatan 3 kl. 18. Auk-tion minst en gång per månad. Uppehåll jul, nyår och sommaren

Alvesta Månadsmöten andra tisdagen i månaden under jan-maj och sept-dec. Föreningsgatan 1 kl. 19

Arjeplog 22/11, 6/12. Vuxenskolan, Drottninggatan, Arjeplog kl. 18.30

Arvika 14/11, 12/12. Ingesunds Folk-högskola kl. 17.30

Boden 17/11, 13/12 Möte med förening-arna i Luleå och Piteå.
Hellgrens-gatan 4 kl. 19

Bollnäs 2:a torsdagen i varje månad kl. 19 (utom juni, juli, aug.). Föredrag, auktion, bildvisning eller studiebesök. Bystugan i Lenninge kl. 19

Borås 10/11 Auktion, 24/11 Föredrag, 8/12 Julmöte, 2017: 19/1 Årsmöte. Viskastrandsgatan 5 kl. 18.30 (öppet fr 17.30)

Eksjö 16/11 Bengt Ljunggren om sin bok Eksjö från ovan, 20/11 Storauktion, 7/12 Bytesafton medtag frimärken, vykort med mera för byte och försälj-ning. NBV-lokalen Norra Storgatan 27 kl. 18.30

Enköping Vanligen första fredagen i månaden, dock inte i juli och augusti: 11/11, 2/12. Möte, byten, fika och auk-tioner samt ibland föredrag. Mariarum-met, Kyrkans hus, Västra Ringgatan 9, ingång från parkeringen kl. 18.30

Eslöv 10/11, 24/11, 8/12. Fika och mini-auktion varje kväll. Ekenässkolans nya matsal kl. 18

Fagersta 13/12. 2017: 10/1, 14/2 OBS! I Folkets Hus Smedjebacken, 14/3, 11/4, 12/9 Årsmöte. Västanfors Ind. kontor kl. 19

Falkenberg 16/11 Medlemsauktion där medlemmarna har möjlighet att lämna in max 5 objekt till försäljning, 14/12 Mats Ahlmarks berömda julbord med föredrag av Hans-Ove Aldenbrink, Bankeryd: Polarforskaren S A Andréé. Dessutom lotteri, 5-minuters föredrag, och kvällsmat varje träff. Allt till det facila priset av 50:-. 17.00 Urvals-häften, 18.15 Mötesförhandlingar. Samlarträffar med lotteri och allmän filatelidiskussion för eftermiddagsle-diga. Tid onsdagar 16.00-cirka 17.30. 23/11. Framtidens hus Torggatan 5 Falkenberg

Falköping 1/12 Julavslutning. Ann:s tipstävling. 2017; 12/1 Auktion. Möte tillsammans med Motivfilatelisterna, 17/1 Besök hos Lidköpings FF. Samåkn-ning från parkeringen utanför Träff-punkt Ranten kl. 18.00, 2/2 Årsmöte. Inlämning av auktionsmaterial till marsmötet, 2/3 Inlämningsauktion, 6/4 Föredrag, 4/5 Auktion. Säsongsavslut-ning. Träffpunkt Ranten, Järnvägsgatan 10 kl. 19

Motivfilatelisterna i Skaraborg 15/11, 6/12. 2017: 11/1, 1/2, 22/2, 15/3, 5/4, 26/4. Träffpunkt Ranten, Järnvägsgatan 10, Falköping kl. 19

Falun 14/11, 12/12. 2017: 9/1, 13/2, 13/3 Årsmöte, 10/4. Nybrokyrkan SMU-ingången från Nybrogatan kl. 19

Filipstad 6/12. Bergsskolan kl. 18
Floby 17/11, 15/12. Möten i Kyrkans Hus kl. 18.30. Urvalshäften finns ut-lagda från kl. 18

Gränna 13/12. Hembygdsföreningens lokal i Franckska Gården kl. 19

Gävle 6/12 Julbord. Restaurang Kvar-nen kl. 18.30-21

GÖTEBORG

GFF 21/11, 6/12. Dalheimersalen, Dalheimers hus, Slottsskogsgatan 12 kl. 18.30

Islandsklubben 10/11 Gunnar Löwen-dahl: Danska kolonier: Färöarna, Grönland och D.W.I, 8/12 Sedvanlig Julmöte med stort jullotteri. Gamlesta-dens Medborgarhus på Brahegatan 11 kl. 19. Öppet från kl. 18

SFF 17/11 Auktionskväll, 1/12 Bengt Herrman: Mitt London, 15/12 Sedvanlig säsongsavslutning. Gamlestans Med-borgarhus. Ungdomar kl. 18-19. Möte kl. 19, men vi har lokalen fr. 18

**Mötesdagar till nr 8
till info@sff.nu
senast 24/11**

Halmstad 14/12 Större auktion och julbord. Varje gång har vi dessutom urval, servering och mycket annat. Servicehuset Karl XI vid Lilla Torg i Halmstad kl. 18

Haninge 14/11, 28/11 Auktion, 12/12 Avslutning med närvarolotteriet. Hy-resgästföreningens lokal Nynäsvägen 50 (mitt emot Haninge Centrum) kl. 19.30

Helsingborg 5/12 Julavslutning med frågesport, tilltugg med mera. Rolf Sjöström håller i det hela. Övre Lång-vinkelsg. 105 kl. 18

Huddinge 15/11 Halvårsmöte, 6/12 Julfest. Juniorerna träffas mötesdagarna ovan kl. 17.30-18.30. Tomtbergaskolans matsal kl. 19

Hudiksvall 23/11 Frimärksskola med Ulf ”Förfalskningar”, 14/12 Höstavlut och en bättre auktion. Östra Samlings-salen, Djupegatan 43, Hudiksvall kl. 18

Hultsfred-Vimmerby 15/11, 29/11, 13/12 Julmat. Verdandigatan 3 A, PRO-lokalen i Mariannelund kl. 19–21

Härnösand 5/12. Vårstagatan 1 kl. 18

Hässleholm 30/11. Orienteringsklub-bens lokal på Hövdingegatan 26 kl. 18

Hörby 6/12. Källhaga Servicehem Byggmästarg kl. 18

Järfälla 6/12. Hästskovägen 81, Järfälla kl. 18. Tredje tisdagen i månaden besö-ker vi Sollentunaklubben Minervavägen 4 Häggvik. Gemensam avresa från klubblokalen Hästskovägen 81 kl. 17.50

Jönköping 22/11 Restförsäljning, 13/12 Julavslutning. Månadsmötena avslutas med lotteri, auktion, cirkulation och fika. Duvgatan 22, Österängen, Jönkö-ping kl. 18.30

Kalmar 17/11 Auktion, 1/12 och 15/12. Trädgårdsgatan 12, Kalmar (f. d. Ener-giverkets lokaler) kl. 18

Karlsborg 14/11, 10/12 Julmiddag med kvalitetsauktion. SOK Träffs lokal Parkvägen kl. 18.30

Karlshamn Första måndagen i varje månad utom juni-augusti. Flottans Män, Näsviken kl. 18

Karlskrona 12/11 Höstmässa och auk-tion kl. 10–15 Militärhemmet, Stortor-get, 21/11 Vykortskväll, 9/12 Julmåltid för klubbmedlemmar. Mötesdagar öppet från 18.00. Från och med 17/8 onsdagsöppet med urvalssändningar, samlarbörs mm kl. 13-20 varje vecka till och med 14/12. 2017 från 11/1. Då inget annat anges i egen klubblokal Nya Skeppsbrogatan 3, Karlskrona

Karlstad 16/11, 14/12. SPRF:s lokal, Vävaregatan 4 kl. 18.30

Katrineholm 13/12, Mariagården, Fredsgatan 40 kl. 18.30

Kil 6/12. Servicehuset Smeden kl. 17

Klippan 15/11 Lelis Frimärken kom-mer med tillbehör, frimärken, vykort med mera till försäljning, 6/12 Julav-slutning. Separat detaljerad inbjudan kommer att skickas till alla medlemmar. Studiegården, Storgatan 47 kl. 19

Kramfors 17/11, 15/12. HSO-lokalen, Strandgatan 19, Kramfors. Samling från kl 18, möte kl 19

Kristianstad Filateli: 15/11, 6/12. Vy-kort: 29/11. Hemgården, Föreningarnas hus kl. 18

Kristinehamn 15/11 kl. 18.00 13/12 kl. 19.00. Kristinehamns bibliotek, hörsalen, Tullportsgatan 13

**Möten
mer utförligt
www.sff.nu/moten**

Kungsbacka Klubbmöten tisdagar klockan 18–21: 29/11 Föredrag av Hans-Ove Aldenbrink: Professor And-rées luftfärd till Nordpolen 1897, 13/12 Säsongsavslutning. Föredrag av Ann-Marie Jiresjö. OBS! Start 17.00. Julbord, glögg m.m. Ingen miniauktion Bytesdagar seniorer. Lokal: Fregatten kl. 18–20: 15/11 Måndagsgruppen kl. 9–12: 11/1–23/5, 22/8–12/12 Ungdomsmöten: 15/11, 29/11, 13/12 Samtliga möten hålls i ABF-huset, Verkstadsgatan 14, Kungsbacka kl. 18–19.

Laholm Andra torsdagen i januari-april och september-december. Klarabergs-lokalen kl. 18

Lidingö 10/11, 24/11, 15/12 Höstav-slutning. Föreningsgården, Larsbergstorget 9 kl. 18

Lidköping 15/11 Besök av Kjell Elwing, 13/12 Smörgåstårta. Auktion på alla möten. FUB-lokalen Hästhagsvägen 3. Lidköping kl. 19. Bytesafton från kl. 18

Lindesberg 15/11 Årsmöte, 20/12 Jul-fest, 17/1 2017 Hemligheter på frimär-ken – dolda budskap på svenska märken – Christer Karlsson. Banvägen 26 kl. 18

Linköping 14/11, 12/12. Andra mån-dagen varje månad september-maj. Klockhuset, Hjälmåtersgatan 6D kl. 18 (mötesstart kl. 19)

Luleå 12/11 Extramöte på Varvsgatan 33 med Philea, 13/12. 2017: 10/1, 14/2 Årsmöte, 14/3 Auktion, 11/4, 9/5. Malm-gården, Malmuddsvägen 27, Luleå kl. 19

Lund 15/11 Valter Skenhall om Tjän-tefrimärken 1874–84, 6/12 5-minutare, fyra medlemmar berättar. Träffpunkt Sankt Laurentigatan 18, kl. 17.45–21.00 Lunds Pensionärsers Frimärksklubb 16/11, 30/11, 14/12 kl. 10–11.30

Malmö 23/11 Storauktion, 7/12 Jul-fest, Linnésalen. Förhandsanmälan obligatorisk. Folkets Hus i Limhamn, Linnégatan 61. Bytestimmen börjar kl. 18 och mötet kl. 19

Mariestad 6/12. 2017: 17/1, 14/2, 7/3, 4/4. Kaffeservering och auktion vid varje möte. Drottninggatan 4 kl. 19.

Marks FK 14/11, 12/12. Kommunal-husvägen 3, Fritsla kl. 19

Mjölby 14/11, 12/12 julavslutning. Ny lokal: PRO-lokalen, Mjölbygatan 20 C, 596 33 Skanninge kl. 19

Mora 5/12. Auktion varje gång. Mora Kulturhus kl. 18

Motala 6/12. Framtidslokalen, Nedre Borgmästargatan 10, ingång från Kungsgatan kl. 19

Nacka-Värmdö 14/11, 28/11, 12/12. Nacka Sportcentrum, Högstadiematsa-len, Griffelvägen 11 kl. 18

Norrköping 14/11 Frimärkscafé, 16/11 Föreningsmöte, 28/11 Frimärkscafé, 12/12 Frimärkscafé, 14/12 Föreningsmöte, årsavlutning. Riks City dagcentral. Norra Lundsg. 7 kl. 17.30. Frimärkscafé kl. 15–17

Norrköping 15/11 storauktion, visning från 18.00; 29/11 Björn Söderstedt om Färjor på vykort, urval, 13/12 Julavslutning. Kaffeservering vid varje möte. Vegagatan 15 B. Ingång från gaveln. Samling från kl. 18.30

Mötesdatum alltid till
info@sff.nu

Nossebro 2:a onsdagen i varje månad utom juni, juli och aug. Stationshuset, Järnväggsg. 5 kl. 19

Nybro 24/11, 15/12, 26/1 2017. Smålandsgatan 48 kl. 18

Nässjö 17/11, 15/12. Studieförbundet Vuxenskolan på Bäckgatan 4 B i Nässjö kl. 18.30

Olofström 14/11, 12/12. Folkhögskolan i Jämshög kl. 18.30

Osby 2:a onsdagen i varje månad utom juli-augusti. Vykortssektionen samma tid men 3:e onsdagen. Rönnebacken kl. 19

Oskarshamn: 1:a och 3:e tisdagen i månaden (sep-nov, jan-maj). PRO-lokalen, Åsaskolan hus B kl. 18.30

Oskarström 3:e torsdagen september-november och januari-april. Folkets Hus, hobbylokalen i källaren kl. 18

Piteå 3:e torsdagen i varje månad sept-april. Samvaron, Hamnplan 4 kl. 18

Sandviken 23/11, 14/12. Valhalla kl. 18

Sjöbo 23/11. Fika och Miniauktion varje kväll. Tomtemuseum, Törnedalsgatan 2 C, Sjöbo kl. 18

Skara 16/11 Harry Berglund från Lilla Edet är kvällens gäst. Han berättar om Haiti före 1914 – alltså före Amerikas ockupation – och visar sin samling kring detta, 7/12 Julfest tillsammans med SFU-klubben. Vi ordnar med pristävling och givetvis kommer tomten. Extra förplägnad! 2017: 25/1, 15/2, 8/3 29/3 och 19/4. Auktion, lotteri och fika på alla möten! Frejan, kl. 18.30

Skellefteå 14/11, 5/12. Degerbygården, Degerbyn. OBS! Ny tid kl. 17

Skivaryd 16/11, 14/12. Östbos gamla lokal vid Artillerigatan i Skillingaryd kl. 18–20

Skövde 15/11 Klubbaktivitet, mindre föredrag om Zeppelin/tysk fältpost, 29/11 Auktion, 13/12 Avslutning, dragning närvarolotteri. Studieförbundet Vuxenskolan, Rådmansgatan 24 kl. 19

Sollefteå 6/12. Hullsta Gård kl. 18.30

Sollentuna 15/11 Bo Dahlnér föreläser om bandfrimärken, därefter inlämningsauktion, 6/12 Möte hos Järfäl-laklubben: julfika, frågesport auktion, 20/12 Julfest med auktion. Minervägen 4, Häggvik kl. 18.30–20

Solna 22/11, 13/12. 2017: 10/1, 24/1, 14/2, 28/2, 14/3, 28/3, 11/4, 25/4, 9/5, 23/5. Skytteholmskolans matsal kl. 17

Stenungsund 21/11 14.00 H. Efterförsäljning auktion. Visning miniauktion, 5/12 18.30 S. Auktionsredovisning, miniauktion, julfika, mm. H=Hasselbackevägen kl. 14. S=Stenungsskolan kl. 18.30

STOCKHOLM

Asiensamlarna Möte i Stockholm var tredje lördag i varje månad. AB Phileas lokaler kl. 11

Hembygdspostfilatelisterna 30/11 Sven Bohman: Åre vykort. Postmuseum kl. 17

Islandssamlarna 1/12 Julmöte med lussebulle med mera. På varje möte liten auktion. Östermalms Föreningsgård, Valhallavägen 148 kl. 19

SPFK - Stockholms Pensionärens Frimärksklubb. Varje tisdag under januari-april och september-november. Timmermansgården, Timmermansgatan 46 på Södermalm kl. 9.30–11.30

StFF Stockholm 23/11 Möte med liten auktion, 14/12 Julmiddag med liten auktion. Postmuseum på Lilla Nygatan 1 tr kl. 18.30

SMPS 7/12 kl. 18.30. Gemensamt möte med SSPD. Postmuseum kl. 17.30–19. OBS! Nya tider. Tider alltid på: www.smps.se

SSPD 12/11 Posthistoriska Dagen kl. 12.00–16.00 lördag. Föredrag av Kjell Nilson: Svensk Posthistoria 1920 - 1970, Peter Nordin: Reketiketter och Tomas Karlsson: Hur får ett brevkort se ut? Postala regler 1887–1907, 7/12 tillsammans med SMPS. Staffan Karlsson håller föredrag om Tysk- och Baltutlämningen 1945–46. 2017: 18/1, 15/2 Gemensamt möte med Hembygdssamlarna, 15/3, 19/4 Årsmöte. Postmuseum kl. 18.30

Vällingby 21/11 kl. 18.00 Filatelistisk fortsättningskurs, kl. 18.45: Medlemsmöte, 5/12 kl. 18.00 Filatelistisk fortsättningskurs, kl. 18.45: Medlemsmöte, 19/12 kl. 18.00 Filatelistisk fortsättningskurs, kl. 18.45 Medlemsmöte Vällingby backe 13 kl. 18

Sundsvall 5/12. Sidsjö hotell och konferens kl. 18.30

Sunne 7/12, 2017: 4/1, 1/2, 1/3 Årsmöte, 5/4, 3/5. Postcenter, Norregårdsg. kl. 18.30

Södertälje 17/11, 8/12. Bergsgatan 10 n.b. i Södertälje kl. 18

Tingsryd 17/11. Englandska fastigheten klockan 18.30

**Skicka oss
mötesprogram
som ren text till
info@sff.nu**

Torshälla 13/11, 27/11, 11/12. 2017: 8/1, 22/1, 5/2, 19/2 Årsmöte, 5/3, 19/3, 2/4, 23/4, 7/5, 21/5. Riktargatan 66 kl. 09.30

Traheryd 15/11, 6/12 Säsongsavslutning. Klubben bjuder på förtäring. Verdandilokalen, S. Stationsg. 25 kl. 18.30

Tranemo Tredje tisdagen januari-maj. Brandstationen kl. 18.30

Trelleborgs FK Tredje onsdagen i månaden. C.B. Friisgatan 1 kl. 19

Trollhättan 23/11 Samlarträff, 26/11 Höstauktionen, Nils Ericsonsgymnasiet, 30/11 Efterförsäljning, 7/12 Julavslutning. Drottninggatan 42 kl. 18.30. Veterangruppen: jämna tisdagar kl. 14 Kaggatorps kvartersgård.

Täby (Norrort) 14/11 Urban Jonsson berättar om finska figurstämplar och andra intressanta finska stämplar, 28/11 Arne Borgert föreläser om de Norska ockupations-utgåvorna, 12/12 Terminsavslutning med lotteri och överraskningar. Klubbauktion med lägsta utrop 100 kronor. Viggbynsalen, Söderv. 30 kl. 18.30

Uddevalla 13/12. Samlingssalen Skogsläkehemmet kl. 18–21

Ulricehamn 7/12 Julmöte med frågesport, 2017: 11/1 Tipsfrågor med frimärkstema. Lars-Olof Svensson, 8/2 Föreningens årsmöte. Missionskyrkans kafeteria, Jägareg. 6 kl. 18

Umeå 17/11 Föredrag av Torbjörn Sundén: Frammärkenas införande i Sverige 1855, 15/12 Föredrag av Erik Idhult: Somliga har gett avtryck, 19/1 Föredrag av Henrik Sundén: Filateli på riktigt. Om portofria brev. Preliminära mötesdagar våren 2017: 19/1, 16/2 (årsmöte), 16/3, 20/4, 11/5. Ö Kyrkog. 14 (Tempelriiddarna) kl. 18.30

Uppsala 21/11, 12/12 Sensus i Kanikenhuset, Västra Ågatan 16, plan 5. Hiss finns i huset från gårdssidan källarplan upp till plan 5 kl. 18–21

Wallentuna 23/11 Vykortskväll tema Grundsund, ett bohuslänskt fiskeläge – Bertil Kristensson, 7/12 Terminsavslutning med julbord, frågesport, musikunderhållning med mera. Rickebylokalen, Mörbyvägen 38, Vallentuna kl. 18

Varberg 13/12 Här avslutar vi årets möten med en klubbauktion och ett litet julbord. ABF, Brunnsbergsv. 5. Urvalsgenomgång kl. 18, möte kl. 19

Vetlanda 22/11 Föreläsare: Hans-Gunnar Eklöf, Vetlanda, 6/12 Månadsmöte, bytesafton, auktion, 20/12 Julavslutning Norra Esplanaden 11, Vetlanda kl. 19. Vid auktion visning från kl. 18.30

Vindeln I:a onsdagen varje månad från september. Vindelgallerian. Karlsgårdsvägen 22 kl. 18

Vittsjö 17/11, 8/12. Urvalshäften, tävling och fika vid varje möte. Biblioteket kl. 19

Värgårda Onsdagar kl. 19. Cafétéket i Missionskyrkan på Kyrkogatan 5 kl. 18

Värnamo 24/11, 14/12, 29/12. Myntgatan 5 mitt emot Taxi kl. 18

Västervik 14/12. V. Kyrkogatan 25 (in på gården) kl. 19

VÄSTERÅS

Västerås FF 13/12 Julfest. 2017: 10/1 Framärksländer nr 6: La Guaira – Göran Eurenus, 14/2 Planering inför Framärkets Dag, 14/3 Årsmöte, 18/3 Framärkets Dag, 11/4 Auktion på medlemmarnas material, 9/5 Kenneth Antonsson visar delar av sina samlingar, del 5. Andra tisdagen i varje månad kl. 19.00. Hotell Valsaren, Metallverksgatan 2, (Kopparlunden) kl. 19

Västerås ABB 21/11, 19/12 Julbord med VFK, Våren 2017: 16/1, 20/2, 20/3, 24/4, 15/5. IOGT kl. 19

Västerås FK 19/12 Julbord med AFK. Våren 2017: 9/1, 6/2, 6/3, 3/4, 8/5. Hotell Valsaren kl 19

Växjö 7/12 Storauktion och jullotteri, 12/12 Julmiddag i klubblokalen (Österleden 66F). Kungsvägen 117, Växjö kl. 18.30

Ystad 14/11 Sven-Åke Hallberg: Mera om Wolfgang von Goethe, 12/12 Något Juligt, kom gärna med förslag. Lancasterskolan, vid klostret, S:t Petri Kyrkoplan 2 kl. 19

Åmål 13/12. 2017 10/1, 14/2 Årsmöte, 14/3, 11/4 Vårauktion, 9/5. Servicehuset - Åmålsgården kl. 18

Älmhult Andra tisdagen i varje månad utom i juni-aug. Folkets Hus, Skolgatan 18 kl. 18.30

Ängelholm 12/12 Julavslutning. Godtemplargården kl. 19

Örebro 13/12. Liten auktion på alla möten. Rostahemmet kl.18

Örnsköldsvik Möte andra onsdagen i månaden: 14/12. Församlingshemmet, Storgatan 29 A, kl. 18.30

Östersund 10/11 Utgivning av julfrimärken – bland annat Norrsken, 12/11 Föredrag på Stadsmuseet: Göran Strand berättar om och visar förlagorna till utgivningen av "Norrsken". Museet öppnar 12.00, 15/11 Tema: Mina tre minuter: Bertil Janzon, 29/11 Cirkulation. Tema: Mina tre minuter: Anders Lundbäck, 13/12 Säsongsavslutning med större auktion. Ansvarig: Jan Anders Jacobsson. Ordinarie möten på Biblioteksgatan 33 kl. 18

Östhammar Uppgifter om föreningens verksamhet finns på www.ostfil.se

Kalendarium

Auktioner

- 11–12/11 Skanfi i Oslo
12/11 Solna Frimärkshandel
12/11 Karlskrona Filatelistklubb i Karlskrona
15/11 Frimärks-Netto i Helsingborg
19/11 Göta Frimärken i Göteborg
25–26/11 Kjell Germeten i Oslo
26/11 Philea i Stockholm med kvalitetsauktion
26/11 Trollhättans FF i Trollhättan
3/12 Frimärkshuset i Stockholm
3/12 Philea i Helsingfors – internat. auktion
4/12 Skara FF
14/12 Philea i Stockholm med lådauktion
19/12 Göta Frimärken i Göteborg
- 2017
- 15/1 Swestamps i Stockholm
15/1 Frimärks-Netto i Helsingborg
18/1 Philea i Stockholm
15/2 Philea i Stockholm med låd- o partiauktion
15/3 Philea i Stockholm med int. auktion
15/3 Frimärks-Netto i Helsingborg
17–18/3 Engers i Norge
24–25/3 Postiljonen i Malmö
25/3 Värnamo FF vid Sm.-Blekinge-Träffen
20/4 Philea i Stockholm med låd- o partiauktion
13/5 Philea i Stockholm med myntauktion
15/5 Frimärks-Netto i Helsingborg
3/6 Philea i Stockholm med kvalitetsauktion
14/6 Philea i Stockholm med int. auktion
15/7 Frimärks-Netto i Helsingborg
15/9 Frimärks-Netto i Helsingborg
29–30/9 Postiljonen i Malmö
15/11 Frimärks-Netto i Helsingborg

Rapportera nya datum till oss

info@sff.nu

Frimärksutgivning mm

- 10/11 Nya svenska frimärken
12/12 Förbundsstyrelsens möte
2017
18/3 Frimärkets Dag

Utställningar

- 11–13/11 Drafnia 2016 Drammen Norge (R)
2–6/12 China 2016

2017

- 15–18/2 Spring Stampex 2017 (N)
30/3–2/4 Melbourne 2017
31/3–2/4 Leverkusen 17 Tyskland (N)
13–14/5 Europhila 2017 & Frimung i Stockholm
24–28/5 Finlandia 2017 Tammerfors (FEPA)
14–16/7 Estex 2017 Estland (N)
3–7/8 Bandung 2017 Indonesien (I)
25–27/8 Multilaterale 2017 Nederländerna (7 nationer)
6–8/10 Övebria 2017, Hitenberg i Österrike (FEPA)
7–8/10 Tromsø 2017 i Norge (R)
7–12/10 Exfilna 2017 i Spanien (N och FEPA)
24–29/10 Brasilia 2017 (I)
27–29/10 Nordia 2017 i Vejle Danmark (NO)
11–12/11 Randers 2017 Danmark (klubbutställning)
1–3/12 Monacophil 2017 (I)

2018

- 14–20/4 Israel 2018 i Tel Aviv (I)
15–18/8 Praga 2018 (I)
November New Zealand (I)
December Malaysia 2018 (I)

2019

- 26–28/4 Inecopia 2019 i Huskvarna
9–11/5 Ecip 2019 i Essen i Tyskland (I) Endast motiv
29/5–2/6 Stockholmia 2019 (klubbutställning – I)

2020

- 2–6/5 London 2020 (I)

2026

- 23–30/5 Boston 2026 (I)

Mässor / Evenemang

- 11–13/11 Drafnia 2016 i Drammen, Norge
12/11 Höstmässa i Karlskrona
13/11 Vykortsmässa Skytteholmsskolans matsal Solna

2017

- 4/2 Frimärksmässa Göteborg
15–18/2 Spring Stampex i London
2–4/3 Int. Briefmarken Messe i München
4/3 Falköpingsmässan i Falköping
18/3 Frimärkets Dag över hela landet
25/3 Sm-Blekinge-Träffen med mässa i Värnamo
11–13/5 Int. Briefm.Messe i Essen
13–16/9 Autumn Stampex i London
26–28/10 Int. Briefmarken Messe i Sindelfinge
9–10/11 2017 Stamps in Svedala

UPPDATERAS KONTINUERLIGT PÅ

WWW.SFF.NU/EVENEMANG

Auktioner

Auktioner

AuctionHouse international 040 - 25 88 50
08 - 32 70 70
We make your collection
stampauctions@postiljonen.se www.postiljonen.com

Sälj till den största kundkretsen
www.davidfeldman.com

Vi är ett av Norges ledande auktionsföretag
www.engers-frimerker.no

SKANFIL Auksjoner as Postordresalg
Be om gratis kataloger!
Postboks 2030 - NO-5504 Haugesund - Norge
Tlf: +47 52 70 39 40 - Fax: +47 52 70 39 49 - E-mail: skanfil@skanfil.no
www.skanfil.no

Här finns plats för fler

Den här annonsplatsen kostar bara från 250 kr/nr!

Märket för köptrygghet!
Sveriges Frimärks-handlarsförbund
www.stampdealers.se

Butiker

www.philea.se
6 auktioner om året

www.contenta.se
Se vår prislista 1855–1915 med upp till 90% rabatt
Öppet: måndag – torsdag 10–17
Tomtebogatan 17, 113 39 Stockholm Tel: 08-6113651
KÖPER KONTANT!

Internasjonella frimärksauktioner i Oslo 2 ggr/år

☎ + 47 22 44 19 14
www.germeten.no

Köpes

VI KÖPER KONTANT BÄTTRE SAMLINGAR
Alla länder aktuellt. Bra betalt!
Ring gärna till 073-98 06 003 eller maila till stamps@mimir.se
www.mimir.se
(Associerad med AB Philea)
Svartensgatan 6 nb, 116 20 Stockholm

Distanshandel

Mer än 36.000 avbildade objekt i vår webbshop:

www.nordfilateli.se

Auktion och direktförsäljning
av frimärken från Kina och Asien

www.dtstamps.com

www.fbanke.com
Klassisk Danmark
Dansk Vestindien
Færøerne · Grønland
Slesvig · Island

FACIT
stamps

Omfattande sortiment
postfriskt Sverige - ständigt
nya specialerbjudanden!

040-25 88 55 · www.FACITstamps.se

HAR DU BESÖKT VÅR HEMSIDA?

Hos oss hittar du mängder av intressanta
objekt till bra priser. *Besök oss redan idag!*

www.OnlinePhilately.com

www.norsten.com

Besök min websida och se mina specialofferter och prislister.
SVERIGE, ISLAND, DWI, GRÖNLAND m.m.

Karl A. Norsten AB

Box 1069, 181 21 Lidingö, Tel. 08-767 08 61 karl@norsten.com

Distanshandel

My Stamps

Webbutik med endast Sverige.
Nu även på Tradera som E-butik!

www.mystamps.se

Hundratusentals frimärken från de flesta LÄNDER och
MOTIV. Skriv/ring till oss och ange ditt samlarområde.

Beställ en "personlig prislista"!

www.mimir.se
(Associerad med AB PHILEA)

Svartensgatan 6 NB, 116 20 Stockholm, Tel: 08-38 13 23, stamps@mimir.se

Collectia.se

Samlartillbehör i en klass för sig

Nyheter

Köp dina frimärken
från ISLAND
online!

www.stamps.is

 posten

Norska nyheter

Får du enkelt tag på direkt från den norska Posten.

Köp dom på www.posten.no/frimerkebutikken
eller skriv efter gratis information!

Posten Norge - Frimerketjenesten   Internet: www.posten.no/frimerker
Postboks 9350, NO-0135 Oslo   e-post: frimerketjenesten@posten.no

DAVO ALBUM

har en elegant design
Beställ prislista idag
Stor sortering insticksböcker

Pris-
exempel

Sverige utan fickor
1855 - 1989
inkl. pärm + kasett 640:-

FRIMÄRKSCESTRUM I VÄXJÖ

Kungsgatan 16A, 352 33 Växjö

Tel 0470-198 40

Internet: www.frimarkscentrum.se

URVALSHÄFTEN

Urval sänds till såväl enskilda som föreningar. Varje månad får du en sändning bestående av ca: 30 st urvalshäften med frimärken från de länder du har valt. Ca 3.000 urvalshäften från hela världen finns i lager. Inget köptvång! Även inlämnare är välkomna.

SVERIGEPRISLISTA

Komplett 27 sidig prislista över svenska postfriska och stämplade frimärken 1855-2015 till låga priser.

www.frantzideal.se

IDEAL Frimärksurval, Box 26, S-342 21 Alvesta,
Tel: 070-248 93 60, E-post: frantz@telia.com

Sveriges Frimärksungdom

Ge ditt barn/barnbarn en fantastisk present

Det finns knappast något som ger ett barn lust att lära så som en spännande hobby.

Ge därför ditt barn/barnbarn ett medlemskap i en frimärksklubb för 70 kronor, det ingår ett startpaket!

Gå in på Sveriges Frimärksungdoms hemsida www.sfu.se och anmäl ditt barn/barnbarn eller kontakta kansliet på kansli@sfu.se för mer information.

FRIMÄRKS-NETTO 15:e udda månader

www.safealbum.se
Postorder & Butik
Tel 042-144982 / 216660
Bruksgatan 30
252 23 Helsingborg

www.frimarksnetto.se
Butik i Helsingborgs centrum

KINA & ASIEN! INLÄMNINGAR SÖKES!

En verkligt genuin **kunskap** om kinesiska frimärken, och köpstarka internationella **kunder**, **inte minst i Kina**, är anledningarna till att det är hos oss du får **bäst betalt** för din Kinasamling. Vi hittar även de **dolda pärlorna** i den!

Serie från 1952 som drogs tillbaka på grund av feltryck. Sålades på vår auktion i augusti för 180 000 kronor plus provision 18 procent.

Vi erbjuder dessutom: låg provision • gratis och korrekt värdering • snabb redovisning
• hämtning vid större inlämningar • katalog på engelska – delvis på kinesiska!

Kontakta oss redan idag för ett givande samtal!

D&T International AB

Box 4, 142 21 Skogås, Fax 08-771 85 72, Tel. 073-687 82 60, 08-771 85 38

www.dtstamps.com

Föreningen på nätet: www.posthistoria.nu

VF auktion
www.vf-auktion.dk
Online auktioner
Gratis auktionskatalog
Over 10000 lots hver måned

Frederiksberg allé 52
DK - 1820 Frederiksberg
Tlf. (+45) 36160084
auktion@vf-auktion.dk

Fynda i Skara! Lådauktion 4 december kl 14

I Gamla biblioteket. Visning från kl 11
Sterbhusmaterial med låga utrop
Beställ lista: 070-32 18 500, gosta@skaramail.se
Skara Filatelistförening

Utgåva av *Hur man undviker illegala och oseriösa frimärken från hela världen.*

Betala 30 kronor till vårt plusgiro 27 88 88-3
så kommer skriften med posten.

Bengt Bengtsson svarar för innehållet och den ges ut i samarbete mellan SMS och SFU Stockholm.

FRIMÄRKS- OCH VYKORTSAUKTION

Den 26 november 2016. Kl. 11.00

Visning från kl. 09.30

Nils Ericsonsgymnasiet

Beställ katalog

0520.34995@telia.com eller tel. 0520-349 95

Fyndlådor, samlingar m.m.

Trollhättans Filatelistförening

Collectia.se

Besök vår e-butik för att se vår

Stora Höstkampanj

Många fler erbjudanden finns i e-butiken

 Leuchtturm

Pincetter från 10 kr/st
Enkel lupp 5 kr/st

GRANDE A4 ark

Neutrala chamois-färgade ark för dig som gör egna blad eller exponat.

Ålderbeständigt trä- & syrafritt. 170 gr/m².
50 st/fp

Nu: **99 kr** (225 kr)
Art.nr 29965

20% 30%
50% 60%

VARIO samlarsystem

VARIO F pärm **Nu 199 kr/st** (375 kr)

VARIO blad **Nu 35 kr/fpk** (65 kr)

MICHEL kataloger - Nu till sänkta priser och med mängdrabatt

Kampanjen gäller t.o.m 31 dec 2016, och erbjudandena kan skifta mellan olika produkter.

Specialerbjudande till SFF-medlemmar

Facit Special Classic 2017

299:- inklusive frakt!

(ord. pris 350 kronor plus frakt)

Facit Special Classic 2017 är på 384 sidor och innehåller Nordens alla frimärken fram till 1951.

Facit Norden 2017

399:- inklusive frakt!

(ord. pris 450 kronor plus frakt)

Facit Norden 2017 är på 880 sidor och innehåller Nordens alla frimärken från 1951 och framåt med varianter.

Perioden före 1951 beskrivs med utgåva och valör, utan varianter, med pris för normalmärke.

**Vi tillämpar förskottsbetalning som sker till förbundets
bg 568-1580**

Ange Classic och/eller Norden på talongen samt gärna ditt
medlemsnummer

Sveriges Filatelist-Förbund Box 91, 568 22 Skillingaryd

Tel. 0370-70566, e-post: kansli@sff.nu

Vi har böckerna leveransklara

AUKTION 12/11

Många bra singlar, flera hundra samlingar, partier och fyndlådor.

Du kan bjuda online efter registrering på vår hemsida, fram till auktionens start

SOLNA FRIMÄRKSHANDEL

Hannebergsgatan 20, 171 68 Solna

Telefon: 08 - 27 17 72

www.solnastamps.se info@solnastamps.se

Stamps in Svedala

Den 9-10/9 2017 är det dags för den stora frimärks- och vykortsmässan

Stamps in Svedala

Många handlare och postverk

www.sufs.se/sis

För senaste information. Besök förbundets hemsida!

www.sff.nu

Auktion i Göteborg 19 november!

Ett litet axplock ur Börje Wallbergs samlingar av svenska reklamkragar och nordiska resekort.

Här finns allt från hela samlingar och spännande partier till exklusiva singelobjekt av alla de slag. Och kanske just det du har letat efter i årtal?

Se själv genom att beställa auktionskatalogen! Den sändes gratis.

OBS! Kontakta oss gärna redan idag om du vill sälja på nästa auktion!

stenquist-thematics@telia.com
www.swedishstampauctions.se

Eckens väg 16, 433 33 Partille
0708-10 68 03

FRIMÄRKS-
AUKTIONER
I GÖTEBORG AB

Fantastiska priser på höstauktionen 30 september – 1 oktober

Finland, brev från 1636 till drottning Kristina. Pris 12 000 Euro

Island, "Grantonbrevet". Pris 90 000 Euro

Finland, helsakkuvert med 20 kopek svart värdestämpel. Pris 50 000 Euro

Danmark, 4 RBS på förstadagsbrev 1.4 1851. Pris 27 000 Euro

Slutpriserna är exklusive köparprovision

Total omsättning 17 miljoner SEK

*Sälj dina frimärken hos Nordens ledande
frimärksauktionshus.*

Kontakta oss redan idag! 040-25 88 58

steinar.fridthorsson@postiljonen.se

AuctionHouse international

Postiljonen

We value your collection